

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 3 gusht 2020
Nr. ref.:AGJ 1595/20

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI56/18

Parashtrues

Ahmet Frangu

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, ARJ.UZVP.nr.67/2017, të 22 dhjetorit 2017

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Bajram Ljatifi, zëvendëskryetar
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare
Safet Hoxha, gjyqtar
Radomir Laban, gjyqtar
Remzije Istrefi-Peci, gjyqtare dhe
Nexhmi Rexhepi, gjyqtar

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Ahmet Frangu nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston kushtetutshmërinë e Aktgjykimit [ARJ.UZVP.nr.67/2017] të 22 dhjetorit 2017 të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata Supreme) në lidhje me Aktgjykimin [AA.nr.333/2017] e 20 tetorit 2017 të Gjykatës së Apelit të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata e Apelit) dhe Aktgjykimin [A.nr. 1185/2014] e 5 qershorit 2017 të Gjykatës Themelore në Prishtinë (në tekstin e mëtejme: Gjykata Themelore).

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar të Gjykatës Supreme përmes të cilit, sipas pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, janë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të tij të garantuara me nenet 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] dhe 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafët 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa Individuale] të Ligjit nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 32 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).
5. Më 31 maj 2018, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata) miratoi, në seancë administrative, plotësim-ndryshimin e Rregullores së punës, e cila u publikua në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës më 21 qershor 2018 dhe hyri në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas publikimit të saj. Rrjedhimisht, gjatë shqyrtimit të kërkesës, Gjykata i referohet dispozitave juridike të rregullores së re në fuqi.

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 12 prill 2018, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatë.
7. Më 18 prill 2018, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani Gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama-Hajrizi.
8. Më 7 maj 2018, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje e kërkesës iu dërgua Gjykatës Supreme.
9. Më 14 maj 2018, Gjykata kërkoi nga Gjykata Themelore që t'i dorëzojë të gjitha shkresat e lëndës.

10. Më 15 maj 2018, Gjykata Themelore dorëzoi të gjitha shkresat e lëndës në Gjykatë.
11. Më 16 qershor 2018, u përfundoi mandati gjyqtarëve: Snezhana Botusharova dhe Almiro Rodrigues. Më 26 qershor 2018, u përfundoi mandati gjyqtarëve: Altay Suroy dhe Ivan Čukalović.
12. Më 9 gusht 2018, Presidenti i Republikës së Kosovës emëroi gjyqtarët e rinj: Bajram Ljatifi, Safet Hoxha, Radomir Laban, Remzije Istrefi-Peci dhe Nexhmi Rexhepi.
13. Më 20 nëntor 2018, duke qenë se katër gjyqtarëve të lartpërmendur u kaloi mandati i tyre si gjyqtarë të Gjykatës, Kryetarja e Gjykatës, në bazë të Ligjit dhe Rregullores së punës, nxori Vendimin KSH.56/18, për caktimin e Kolegjit të ri shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Arta Rama-Hajrizi (kryesuese), Safet Hoxha dhe Remzije Istrefi-Peci.
14. Më 21 janar 2020, pasi bazuar në paragrafin 2 të nenit 42 (E drejta në dëgjim dhe heqja dorë) të Rregullores së punës, Gjykata kishte vendosur për mbajtjen e seancës dëgjimore duke marrë parasysh që në rrethanat e rastit konkret kishte konsideruar se është i nevojshëm qartësimi i çështjeve që ndërlidhen me provat dhe ligjin e aplikueshëm, ajo iu dërgoi ftesat për pjesëmarrje në seancën publike dëgjimore, parashtruesit të kërkesës, Agjencisë së Regjistrimit Civil të Ministrisë së Punëve të Brendshme (në tekstin e mëtejme: Agjencia e Regjistrimit Civil), Drejtoratit të Administratës të Sektorit të Gjendjes Civile të Komunës së Prishtinës (në tekstin e mëtejme: Komuna e Prishtinës) dhe Ministrisë së Punëve të Jashtme të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ministria e Punëve të Jashtme).
15. Më 29 janar 2020 dhe 3 e 7 shkurt 2020, respektivisht, parashtruesi i kërkesës, Agjencia e Regjistrimit Civil, Komuna e Prishtinës dhe Ministria e Punëve të Jashtme e përfaqësuar nga Avokatura Shtetërore, konfirmuan pjesëmarrjen në seancën publike të lartcekur dëgjimore.
16. Më 10 shkurt 2020, u mbajt seanca dëgjimore publike. Parashtruesi i kërkesës dhe përfaqësuesit e Agjencisë së Regjistrimit Civil, Komunës së Prishtinës dhe Avokaturës Shtetërore, ishin të pranishëm në seancë.
17. Më 14 shkurt 2020, Gjykata kërkoi nga Komuna e Prishtinës dhe Avokatura Shtetërore që të dorëzojnë dokumentacion shtesë për sqarimin të disa aspekteve faktike lidhur me rastin nr. KI56/18.
18. Më 19 dhe 21 shkurt 2020, Komuna e Prishtinës dhe Avokatura Shtetërore, respektivisht, dorëzuan sqarimet e kërkuara në Gjykatë.
19. Më 22 prill 2020, Kolegji Shqyrtues shqyrtoi raportin e Gjyqtares raportuese dhe me shumicë i rekomandoi Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës, ndërsa u përcaktua që vendimi përkitazi me meritat e rastit do të merrej në seancat e radhës.

20. Më 22 korrik 2020, Gjykata votoi me shumicë votash se Aktgjykimi [ARJ.UZVP.nr.67/2017] i 22 dhjetorit 2017 i Gjykatës Supreme në lidhje me Aktgjykimin [AA.nr.333/2017] e 20 tetorit 2017 të Gjykatës së Apelit; Aktgjykimin [A.nr.1185/2014] e 5 qershorit 2017 të Gjykatës Themelore; Vendimin [nr. 30/2014] e 24 qershorit 2014 të Agjencisë së Regjistrimit Civil; Vendimin [nr.86/013] e 18 nëntorit 2013 të Agjencisë së Regjistrimit Civil dhe Vendimin [nr.01-203-194645] e 16 tetorit 2013 të Komunës së Prishtinës, nuk janë në përputhshmëri me (i) nenin 36 [E Drejta e Privatësisë] të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 (E drejta në jetë private dhe familjare) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ); dhe (ii) nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës dhe nenin 13 (E drejta për zgjidhje efektive) të KEDNJ-së.

Përmbledhje e fakteve

21. Më 30 prill 2013, i biri i parashtruesit të kërkesës, përkatësisht i ndjeri I.F. udhëtoi drejt Suedisë për qëllime të shërimit nga një sëmundje e rëndë. Bazuar në sqarimet e dhëna nga parashtruesi i kërkesës në seancën publike dëgjimore, i ndjeri I.F., në Suedi udhëtoi me pasaportën e tij. Bazuar në shkresat e lëndës, viza e tij schengen ishte e vlefshme prej 17 dhjetorit 2012 deri më 17 qershor 2013.
22. Në një datë të paspecifikuar, dhe gjatë qëndrimit të tij në Suedi, i ndjeri kishte aplikuar për azil, por duke e përdorur një emër tjetër, përkatësisht emrin A.H. Tashmë të ndjerit, autoritetet Suedeze ia kishin lëshuar dokumentin që vërtetonte se është azil kërkues, përkatësisht kartën LMA-kort në emrin me të cilin kishte aplikuar, përkatësisht A.H. Arsyet mbi bazën e të cilave, i ndjeri nuk ka aplikuar për azil në Suedi në emrin e tij personal, por në atë të A.H., mbeten të paqarta edhe pas seancës dëgjimore publike. Në këtë të fundit, parashtruesi i kërkesës pretendon se i biri tij *“ka imagjinuar një emër A.H. Por në realitet A.H është I.F.”*
23. Më 7 qershor 2013, I.F. vdiq në një institucion shëndetësorë në Suedi. Raporti mjekësorë lidhur me vdekjen e tij u lëshua në emër të A.H.
24. Më 8 qershor 2013, Ambasada e Republikës së Kosovës në Suedi lëshoi parashtrësën [nr.09/13] përmes të cilës (i) sqaroi se autoritetet përkatëse të Republikës së Kosovës janë informuar në lidhje me vdekjen e tij; (ii) konfirmoi se nuk ka asnjë pengesë për riatdhësimin e të ndjerit I.F. në Republikën e Kosovës; dhe (iii) i kërkon kompanisë përgjegjëse për shërbimet funerale në Linkoping për të mundësuar transportimin në Kosovë për të ndjerin I.F.
25. Më 16 qershor 2013, kufoma e të ndjerit arriti në Aeroportin Ndërkombëtarë të Prishtinës dhe u transportua në Prishtinë përmes N.SH.T “Dardania”. Ceremonia e varrimit u mbajt në të njëjtën ditë.
26. Më 10 tetor 2013, parashtruesi i kërkesës iu drejtua Komunës së Prishtinës, me kërkesë që i biri i tij i ndjerë, përkatësisht I.F., të regjistrohet në Regjistrin Themeltar të të Vdekurve (në tekstin e mëtejme: RTHV) bazuar në Ligjin nr. 04/L-003 për Gjendjen Civile (në tekstin e mëtejme: Ligji për Gjendjen Civile).

27. Më 16 tetor 2013, Komuna e Prishtinës përmes Vendimit [Nr.01-203-194645] e refuzoi kërkesën e parashtruesit të kërkesës duke arsyetuar, ndër të tjera, se (i) kërkesa nuk është e kompletuar në përputhje me dispozitat ligjore për regjistrimin e mëvonshëm të vdekjes në regjistrin themeltar; dhe (ii) shkresat e lëndës, përkatësisht, të dhënat personale të I.F., certifikata e lindjes, letërnjoftimi dhe certifikata e martesës të Republikës së Kosovës nuk përputhen me të dhënat e lëshuara nga autoritetet e vendit ku ka ndodhur vdekja, përkatësisht në Suedi. Ky Vendim, në arsyetimin e tij, specifikisht kishte theksuar se në dokumentacionin e vdekjes të lëshuar nga institucioni shëndetësorë në Suedi figuron emri i të vdekurit A.H., i lindur më 19 shtator 1979, ndërsa në dokumentet e lëshuara nga Republika e Kosovës, figuron emri I.F., i lindur më 2 shtator 1978.
28. Në një datë të paspecifikuar, kundër Vendimit të lartpërmendur të Komunës së Prishtinës, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Agjencinë e Regjistrimit Civil.
29. Më 18 nëntor 2013, Agjencia e Regjistrimit Civil përmes Vendimit [nr.86/013] refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës kundër Vendimit të Komunës së Prishtinës. Agjencia e Regjistrimit Civil, ndër të tjera kishte arsyetuar se (i) dokumentet e lëshuara nga institucionet shëndetësore suedeze nuk përkojnë me ato të lëshuara në Republikën e Kosovës, sepse të parat përkojnë me personin A.H., ndërsa të dytat me personin I.F.; dhe (ii) pala, përkatësisht parashtruesi i kërkesës, nuk kishte dëshmuar pretendimin e tij se A.H. është në fakt I.F.
30. Më 12 shkurt 2014, parashtruesi i kërkesës paraqiti padi kundër Vendimit të lartpërmendur të Agjencisë së Regjistrimit Civil në Departamentin për Çështje Administrative të Gjykatës Themelore. Parashtruesi i kërkesës kërkoj që të lejohet regjistrimi i I.F. në RTHV dhe të anulohet Vendimi i kontestuar i Agjencisë së Regjistrimit Civil. Parashtruesi i kërkesës kishte theksuar se si pasojë e mos regjistrimit të të birit, I.F. në RTHV, statusi civil i bashkëshortes dhe të birit të këtij të fundit, kishte ngelur i pazgjydhur. Agjencia e Regjistrimit Civil, në cilësinë e të paditurës, më 21 mars 2014, parashtroi përgjigje në padi, duke propozuar që e njëjta të refuzohet si e pabazuar.
31. Më 16 maj 2014, Gjykata Themelore, përmes Aktgjykimit [Nr. 1652/13] miratoi kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës dhe anuloi Vendimin e 18 nëntorit 2013 të Agjencisë së Regjistrimit Civil, duke e kthyer çështjen në rivendosje. Gjykata Themelore, ndër të tjera, theksoi se Vendimi i kontestuar është nxjerrë në shkelje thelbësore të dispozitave të Ligjit nr.02/L-28 për Procedurë Administrative (në tekstin e mëtejme: LPA) dhe specifikisht neneve 84 dhe 85 të tij. Gjykata Themelore, për më tepër, theksoi se Agjencia e Regjistrimit Civil kishte dështuar të vërtetojë të gjitha dëshmitë, duke përfshirë parashtruesin [nr.09/13] e 8 qershorit 2013 të lëshuar nga Ambasada e Republikës së Kosovës në Suedi. Në kontekst të kësaj parashtruese, Gjykata Themelore, specifikisht kishte theksuar si në vijim:

“Gjykata vëren se çështja nuk është vlerësuar në mënyrë të drejtë dhe të plotë në organin e shkallës së parë, të njëjtën gjë e ka bërë edhe organi i shkallës së dytë cili vendimin e shkallës së parë e ka lënë në fuqi me vendimin e kundërshtuar me padi, për faktin se nuk është marrë për bazë

fare parashtrës nr.09/13 e dt. 08.06.2013, e lëshuar nga Ambasada në Stokholm-Seksioni konsullor, e cila vërteton se Ambasada e Republikës së Kosovës në Mbretërinë e Suedisë, vërteton se i ndjeri IF i lindur me datë 02.09.1978 në Prishtinë, Kosovë, me numër personal 1001193615 me numër pasaporte K00488071 ishte shtetas i Republikës së Kosovës, si dhe me anë të kësaj parashtrëse i ka kërkuar kompanisë përgjegjëse për shërbime funerale në Linköping, për të mundësuar transportimin e kufomës së IF në Kosovë. Ku me të njëjtën parashtrësë theksojnë se janë informuar edhe autoritetet e Republikës së Kosovës në lidhje me vdekjen e IF dhe Ambasada e Kosovës konfirmon se nuk ka asnjë pengesë për riatdhesimin e tij në Republikën e Kosovës (theks i shtuar).”

32. Më 24 qershor 2014, Komisioni për Shqyrtimin e Ankesave në Departamentin për Regjistrime dhe Gjendje Civile të Agjencisë së Regjistrimit Civil, përmes Vendimit [nr.30/2014], kishte refuzuar sërish kërkesën e parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e I.F. në RTHV, duke e vërtetuar Vendimin [Nr. 01-203-194645] e 16 tetorit 2013 të Komunës së Prishtinës. Përmes Vendimit të saj, Agjencia e Regjistrimit Civil, ndër të tjera, arsyetoi se regjistrimi i I.F. në RTHV do të ishte në kundërshtim me nenin 15 (Kriteret për regjistrimin e mëvonshëm të vdekjeve në regjistrin e të vdekurve) të Udhëzimit Administrativ Nr. 02/2012 për Regjistrimet e Mëvonshme në Regjistrat e Gjendjes Civile (në tekstin e mëtejshëm: Udhëzimi Administrativ), sepse dokumentet e lëshuara nga institucionet shëndetësore suedeze nuk përputhen me dokumentet e lëshuara në Republikën e Kosovës. Agjencia për Regjistrimin Civil gjithashtu shtoi se “dokumentacioni nga shteti Suedez është në emër të A.H., ndërsa dokumentacioni i Kosovës është për I.F.” dhe se pala, përkatësisht parashtruesi i kërkesës, nuk “ka sjellë dëshmi për ta argumentuar pretendimin e tij se djali i tij I.F. është i njëjti me A.H.”, për më tepër që, Komisioni duke iu referuar Udhëzimit Administrativ 05/2012 për Komisionin për Shqyrtimin e Ankesave (në tekstin e mëtejshëm: Udhëzimi Administrativ për Komisionin e Ankesave), theksoi se i njëjti “ka kompetencë që të merr vendime në bazë të fakteve (provave) dhe dëshmive të cilat parashtruesi i ankesës i paraqet para Komisionit”.
33. Më 15 korrik 2014, parashtruesi i kërkesës sërish ushtroi padi për konflikt administrativ kundër Vendimit e lartpërmendur të Agjencisë së Regjistrimit Civil në Gjykatën Themelore, duke pretenduar shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës, vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe shkelje të së drejtës materiale. Parashtruesi i kërkesës kërkoi që të anulohet Vendimi përkatës dhe që I.F. të regjistrohet në regjistrin e vdekjes, përkatësisht në RTHV. Parashtruesi i kërkesës specifikisht theksoi se Vendimi i kontestuar është nxjerrë në kundërshtim me (i) nenet 46 (Akti i Vdekjes), 47 (Deklarimi i Vdekjes), 48 (Vërtetimi i Faktit Juridik të Vdekjes), 49 (Vërtetimi i Vdekjes) dhe 50 (Leja e Varrimit) të Ligjit për Gjendjen Civile; (ii) me Aktgjykimin [A.nr.1652/13] e 16 majit 2014 të Gjykatës Themelore; dhe (iii) me pikën 7 të nenit 7 [Procedurat e punës së komisionit] të Udhëzimit Administrativ për Komisionin e Ankesave, sepse nuk janë shqyrtuar provat dhe dëshmitë përkatëse. Parashtruesi i kërkesës theksoi se çdo paqartësi përkitazi me personin A.H., është sqaruar përmes parashtrësës [nr.09/2013] të Ambasadës së Republikës së Kosovës në Suedi.

34. Më 10 shtator 2014, 7 shtator 2015, 29 shkurt 2016, dhe 26 tetor 2016, respektivisht, përmes përfaqësuesit të tij, parashtruesi i kërkesës iu drejtua Gjykatës Themelore me kërkesën për zgjidhjen me prioritet të çështjes së tij, duke theksuar se (i) Gjykata Themelore përmes Aktgjykimit [Nr. 1652/13] të 16 majit 2014 ka miratuar kërkesëpadinë e tij, por nuk e ka detyruar Agjencinë e Regjistrimit Civil që të bëjë regjistrimin e të ndjerit I.F. në RTHV; dhe (ii) zgjidhja e çështjes së tij ndikon drejtpërdrejtë në rregullimin e çështjeve statusore të familjes së të ndjerit I.F., përkatësisht bashkëshortes dhe të birit të tij.
35. Në një datë të paspecifikuar, Ministria e Drejtësisë përmes Avokaturës Shtetërore paraqiti përgjigje në padi, përmes të cilës theksoi se nuk mund të bëhet regjistrimi i mëvonshëm i vdekjes në RTHV sepse në rrethanat e rastit, dokumentacioni i lëshuar nga shteti suedez nuk përkon me dokumentacionin e Republikës së Kosovës, dhe nuk ka dëshmi që personi A.H. është në fakt I.F.
36. Më 5 qershor 2017, Gjykata Themelore, përmes Aktgjykimit [A.nr.1185/2014] refuzoi si të pabazuar kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës për anulim të Vendimit të lartpërmendur të Agjencisë së Regjistrimit Civil. Në vlerësimin e kërkesës së paditësit, Gjykata Themelore u bazua në nenin 15 të Udhëzimit Administrativ për kriteret për regjistrimin e mëvonshëm të vdekjeve në RTHV. Gjykata ndër të tjera theksoi se regjistrimi i personit I.F. në RTHV është në kundërshtim me këtë Udhëzim Administrativ sepse dokumentacioni i lëshuar nga institucionet shëndetësore suedeze nuk përkon me ato të lëshuara në Republikën e Kosovës. Përkitazi me pretendimet e parashtruesit të kërkesës se në fakt personi A.H. është I.F. dhe rrjedhimisht bëhet fjalë për të njëjtin person, Gjykata theksoi si në vijim:

“Gjykata nga provat të cilat janë administruar në seancën e shqyrtimit kryesor, gjen se qëndron arsyetimi i paditurisë si në aktin e kontestuar se pasi janë administruar provat nga i padituri është konstatuar se ankesa e ankuesit është e pabazuar për faktin se dokumentacionet që janë bashkangjitur kërkesës për regjistrimin e vdekjes për I.F. në LTHV nuk përputhen me dokumentacionet e lëshuara nga R. e Kosovës. Krejt kjo për faktin se dokumentet mbi bazën e të cilave kërkohet të regjistrohet vdekja e që janë të lëshuara nga autoritet suedeze pas administrimit të provave si më lart konstatohet se që të gjitha janë në emër të A.H. përderisa regjistrimi i vdekjes kërkohet të bëhet për I.F. Kjo gjykatë ka vlerësuar dhe pretendimet e paditësit se fjala është për të njëjtin person dhe pasi i ndjeri I.F. ka jetuar në Suedi dhe vdekja ka ndodhur atje por si të tilla këto pretendime nuk mundi ti aprovoj si të bazuara për regjistrimin e vdekjes në LTHV pasi konstatoi se të tilla janë në kundërshtim me nenin 15 të UA 02/2012 të MPB i cili qartë përcakton kriteret që duhet të plotësohen nga kërkuesi.”

37. Më 10 korrik 2017, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit duke pretenduar shkelje thelbësore të dispozitave procedurale, vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale, duke propozuar që kërkesëpadia e tij të miratohet ose që Aktgjykimi i lartcekur i Gjykatës Themelore të anulohet dhe çështja të kthehet në rivendosje. Parashtruesi i kërkesës në këtë ankesë gjithashtu nënvizoi rëndësinë e zgjidhjes

së çështjes së tij dhe efektin që e njëjta ka në statusin civil të bashkëshortes dhe të birit të të ndjerit I.F.

38. Më 20 tetor 2017, Gjykata e Apelit përmes Aktgjykimit [AA.nr.333/2017], refuzoi të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore. Gjykata e Apelit, ndër të tjera, arsyetoi se (i) regjistrimi i mëvonshëm i vdekjes në RTHV të personit I.F. nuk i përmbush kriteret e nenit 15 të Udhëzimit Administrativ; (ii) dokumentacioni i lëshuar nga institucionet shëndetësore në Suedi nuk përputhet me dokumentacionin e lëshuar nga Republika e Kosovës; dhe (iii) paditësi, përkatësisht parashtruesi i kërkesës, *“nuk ka sjell dëshmi bindëse për të argumentuar pretendimet e tij se djali i tij I.F. është i të njëjtit emër me atë të A.H.”*.
39. Më 20 nëntor 2017, parashtruesi i kërkesës paraqiti (i) revizion; dhe (ii) kërkesë për rishqyrtim të jashtëzakonshëm të vendimit gjyqësor në Gjykatën Supreme, duke pretenduar shkelje thelbësore të dispozitave procedurale, vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale, me propozimin që të aprovohet kërkesëpadia e tij dhe të anulohen vendimet e gjykatave më të ulëta, duke e kthyer çështjen në rivendosje.
40. Më 22 dhjetor 2017, Gjykata Supreme përmes Aktgjykimit [ARJ.UZVP.nr. 67/2017] refuzoi si të pabazuar kërkesën për rishqyrtim të jashtëzakonshëm të vendimit gjyqësor dhe rrjedhimisht vërtetoi Aktgjykimin [AA.nr.333/2017] e 20 tetorit 2017 të Gjykatës së Apelit në lidhje me Aktgjykimin [A.nr. 1185/2014] e 5 qershorit 2017 të Gjykatës Themelore.
41. Gjykata Supreme gjithashtu konstatoi se regjistrimi i vdekjes së personit I.F., në RTHV është në kundërshtim me nenin 15 të Udhëzimit Administrativ sepse dokumentacioni i lëshuar nga institucionet shëndetësore suedeze nuk përputhet me dokumentacionin e lëshuar nga Republika e Kosovës. Të parat janë në emër të personit A.H., ndërsa të dytat në emër të personit I.F. Pjesa relevante e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme përcakton si në vijim:

“Kjo Gjykatë gjatë vlerësimit konstatoj se gjykata e shkallës së dytë drejt ka vërtetuar se dokumentacioni që është bashkangjitur kërkesës për regjistrimin e vdekjes së IF në LTHV nuk përputhet me dokumentacionin e lëshuar nga R. e Kosovës. Krejt kjo për faktin se dokumentet mbi bazën e të cilave kërkohet të regjistrohet vdekja e që janë të lëshuara nga autoritetet suedeze, janë konstatuar që të gjitha janë në emër të AH, për deri sa regjistrimi i vdekjes kërkohet të bëhet në emër të IF. Kjo Gjykatë ka vlerësuar dhe pretendimet e paditësit se fjala është për të njëjtin person pasi i ndjeri IF ka jetuar në Suedi dhe vdekja ka ndodhur atje, por si të tilla këto pretendime nuk mund të aprovohen si të bazuara për të regjistruar vdekjen në LTHV, pasi që janë në kundërshtim me nenin 15 të UA 02/2012 i cili qartë përcakton kriteret që duhen të plotësohen nga kërkuesi.”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

42. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Aktgjykimet e gjykatave të rregullta janë nxjerrë në shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të tij të garantuara me nenet 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 53

[Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] dhe 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të tij të garantuara përmes KEDNJ-së.

43. Parashtruesi i kërkesës para Gjykatës i referohet dëshmimeve që vërtetojnë vdekjen e të birit të tij dhe pretendon se të njëjtat nuk janë marrë parasysht nga gjykatat e rregullta, dhe të cilat, përtej refuzimit të regjistrimit të vdekjes së të birit të tij në RTHV, gjithashtu kanë afektuar statusin civil të bashkëshortes dhe të birit të të ndjerit I.F.
44. Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që kërkesa e tij të shpallet e pranueshme dhe të shpallen të pavlefshme Aktgjykimet e gjykatave të rregullta, duke e kthyer çështjen në rivendosje ose të urdhërohet Agjencia e Regjistrimit Civil që ta regjistrojë vdekjen e birit të tij I.F. në RTHV, “*në mënyrë që bashkëshortes dhe birit të këtij të fundit t’u rregullohet statusi civil*”.

Sqarimet e dhëna nga parashtruesi i kërkesës dhe palët tjera pjesëmarrëse në seancën dëgjimore publike

45. Në seancën dëgjimore publike të 10 shkurtit 2020, parashtruesi i kërkesës sqaroi se (i) emri i A.H. ishte imagjinuar nga I.F. për qëllime të azil-kërkimit në Suedi, dhe se nuk i din arsyet që e kanë shtyrë të birin e tij të regjistrohet me identitet tjetër në Suedi; (ii) raporti mjekësor “*është lëshua prej Suedie në emër të A.H.*”; (iii) përkitazi me lejen e varrimit, theksoi se “*E kam faturën do t’ju bashkëngjis, krejt i kom këtu, e kom edhe të fesë islame që kam shkua, dërrasat, hoxhën që e kam pagua, janë këto krejt, edhe pastrimi i kufomës, edhe Kompania faturën që e ka transportua, kurrëgjë këtu nuk ka vetëm është problem që ai ka ra me atë emër*”; (iv) përkitazi me statusin civil të bashkëshortes dhe të birit të të ndjerit, parashtruesi i kërkesës theksoi se në regjistrin civil i biri i tij figuron i gjallë dhe për pasojë “*djali i tij është në shkollë Joni në klasën e V, është i regjistruar në një ekip për të rinjtë në futboll, po dojna me e qitë përjashta, e spo mundet pasaportën me e nxjerr e as dokument tjetër nuk mundet me nxjerr. E tash pa kanë dy prindërit nuk mundet me dal, nuk po i lëshojnë ato dokumente, edhe shoqja e vet, bashkëshortja nuk mundet me realizua asnjë të drejtë të statusit civil, trashëgimia e punët tjera*”; (v) theksoi faktin se Aktgjykimi [A.nr. 1652/13] i Gjykatës Themelore në vitin 2014 kishte miratuar kërkesëpadinë e tij duke e kthyer çështjen në rivendosje në Agjencinë e Regjistrimit Civil, mirëpo “*në diapozitivin e këtij aktgjykimi, nuk detyrohet Ministria e Punëve të Brendshme që ta bëjë regjistrimin në librin amzë të vdekjes*”; dhe (vi) theksoi rëndësinë e parashtrësës [nr.09/13] të 8 qershorit 2013 të lëshuar nga Ambasada e Republikës së Kosovës në Suedi përmes të cilës “*u njoftuan autoritetet kosovare, se ka vdekë shtetasi i Kosovës z. I.F.*”
46. Komuna e Prishtinës dhe Agjencia e Regjistrimit Civil, në esencë, ndër të tjera, theksuan se (i) vendimet respektive të tyre janë të bazuara në ligjin e aplikueshëm, si pasojë e të cilit nuk mund të regjistrohet një vdekje në RTHV, në mungesë të një raporti mjekësorë, ndërsa në rrethanat e rastit konkret, “*dokumentacioni i Republikës së Kosovës nuk përkon me dokumentacionin e lëshuar nga shteti i Suedisë*” dhe se “*dokumentacioni i vdekjes, i lëshuar nga institucioni, ku ka ndodhur vdekja, i cili nuk është certifikate e vdekjes, respektivisht të dhënat personale të cilat figurojnë në ato, nuk përputhen me të*

dhënat personale të cilat figurojnë në certifikatën e lindjes, martesës dhe ID së Republikës së Kosovës”, dhe se rrjedhimisht, rrethanat e rastit ngërthejnë *“dy identitete dhe me të dhëna kontradiktore”*; dhe (ii) përkundër faktit që Aktgjykimi [A.nr.1652/13] i Gjykatës Themelore kishte miratuar kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës duke e kthyer çështjen në rivendosje në Agjencinë e Regjistrimit Civil, në *“dispozitivin e këtij aktgjykimi, nuk detyrohet Ministria e Punëve të Brendshme që ta bëjë regjistrimin në librin amzë të vdekjes”*. Pas këtij vendimi dhe refuzimit të sërishëm të Agjencisë së Regjistrimit Civil për të regjistruar të ndjerin në RTHV, Gjykata Themelore dhe ajo e Apelit, e kanë vërtetuar qëndrimin e Komunës së Prishtinës dhe Agjencisë së Regjistrimit Civil, përmes Aktgjykimeve [A.nr.1185/2014] të 5 qershorit 2017 dhe [AA. nr. 333/2017] të 20 tetorit 2017, respektivisht. Të njëjtat më pas u vërtetuan nga Gjykata Supreme.

47. Gjatë seancës dëgjimore publike gjithashtu, ndër të tjera, u sqaruan çështjet që ndërlidhen me (i) lejen e varrimit; (ii) certifikatën ndërkombëtare të vdekjes; (iii) statusin civil të A.H.; dhe (iv) bashkëpunimin juridik ndërkombëtarë.
48. Përkitazi me çështjen e parë, përfaqësuesja e Komunës së Prishtinës theksoi se *“Në shkresat e lëndës nuk ekziston një leje nga Komuna e Prishtinës, e vetmja donë me thënë dëshmi për varrimin janë faturat e bashkësisë islame të cilat pala i ka marrë për varrimin e të ndjerit dhe Komuna e Prishtinës nuk ka ndonjë leje që i ka dhënë këtij për varrim”*. Në kërkesën e Gjykatës drejtuar Komunës së Prishtinës më 14 shkurt 2020 lidhur me sqarimet e nevojshme përkitazi me lejen e varrimit të të ndjerit, Komuna përmes përgjegjës së saj të 19 shkurtit 2020, sqaroi edhe një herë se ajo *“nuk mund të sigurojë asnjë dokument lidhur me vdekjen/varrimin e I.F., pasi që në sistemin e gjendjes civile ky person figuron si i gjallë”*.
49. Përkitazi me çështjen e dytë, u sqarua nga Avokatura Shtetërore se në rrethanat e rastit, përkundër parashtrësës së Ambasadës së Kosovës në Suedi, nuk ekziston certifikata ndërkombëtare e vdekjes. Ndërsa përkitazi me çështjen e tretë, Komuna e Prishtinës edhe Avokatura Shtetërore, lidhur me statusin e A.H. sqaruan se (i) *“asnjëherë nuk është kërkuar vërtetimi i identitetit të A.H”*; dhe (ii) se i njëjti nuk është regjistruar si i vdekur, sepse *“këtu kemi të bëjmë me dy identitete dhe me një kërkesë e cila është paraqitur për regjistrim edhe ka pas donë me thënë diskrepancë në mes këtyre dyve, dy identiteteve dhe për atë arsye nuk është regjistrua, nuk kam informata nëse është regjistrua”*. Ndërsa, në fund dhe përkitazi me çështjen e katërt, Agjencia e Regjistrimit Civil, por edhe Avokatura Shtetërore, vënë theks në rolin e shtetit Suedez duke theksuar, ndër të tjera, se përmes komunikimit me këtë shtet do të mund të kërkohej korrigjimi i raporti mjekësorë, mbi bazën e të cilit korrigjim, pastaj do të mund të bëhej regjistrimi në RTHV. Sipas tyre (i) përmes bashkëpunimit juridik ndërkombëtar, do të mund të shkëmbeheshin të dhënat biometrike të personit, edhe përmes krahasimit të dhënave biometrike dhe gjurmëve të gishtërinjve, do të mund të identifikohesh saktë se personi nuk është A.H. por është I.F., duke rezultuar kështu në përmbylljen e këtij rasti; por (ii) gjithashtu konfirmuan se gjykatat e rregullta asnjëherë nuk kanë iniciuar ndonjë procedurë përkitazi me bashkëpunimin ndërkombëtarë juridik.

Vlerësimi i pranueshmërisë së kërkesës

50. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
51. Në këtë drejtim, Gjykata, duke aplikuar paragrafin 1 dhe 7 të nenit 113 të Kushtetutës, dispozitat relevante të Ligjit për sa i përket procedurës në rastin e përcaktuar në paragrafin 7 të nenit 113 të Kushtetutës; rregullin 39 dhe rregullin 76 [Kërkesa në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës dhe me nenet 46, 47, 48, 49 dhe 50 të Ligjit] të Rregullores së punës, do të shqyrtojë nëse: (i) kërkesa është dorëzuar nga pala e autorizuar; (ii) kontestohet një akt i autoritetit publik; (iii) janë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj; (iv) janë saktësuar të drejtat dhe liritë të cilat pretendohet se janë shkelur; (v) janë respektuar afatet kohore; (vi) kërkesa është qartazi e pabazuar; dhe (vii) ka ndonjë kriter shtesë të pranueshmërisë, sipas paragrafit (3) të rregullit 39 të Rregullores së punës, që nuk është plotësuar.
- (i) *Lidhur me palën e autorizuar dhe aktin e autoritetit publik*
52. Gjykata në këtë aspekt fillimisht i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë, si në vijim:
- “1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para Gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.*
- [...]*
- 7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”*
53. Gjykata gjithashtu i referohet edhe nenit 47 [Kërkesat individuale] të Ligjit, i cili përcakton:
- “Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tija individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik. [...].”*
54. Gjykata po ashtu i referohet edhe pikës (a) të paragrafit (1) të rregullit 39 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës i cili përcakton:
- (1) *Gjykata mund ta konsiderojë një kërkesë të pranueshme nëse:*
- (a) *kërkesa parashtrohet nga një palë e autorizuar.*
55. Gjykata i referohet edhe paragrafit (2) të rregullit 76 të Rregullores së punës i cili, ndër të tjera, përcakton: “(2) *Kërkesa, e bërë sipas këtij rregulli duhet të*

qartësojë saktësisht [...] cili është akti konkret i autoriteti publik i cili kontestohet”.

56. Sa i përket përmbushjes së këtyre kriterëve, Gjykata thekson se në rrethanat e rastit konkret duhet të përcaktohen dy çështje (i) nëse kërkesa është dorëzuar nga një palë e autorizuar; dhe (ii) nëse kontestohet një akt i autoritetit publik. Çështja e dytë, përkatësisht akti i autoritetit publik, nuk është kontestuese në rrethanat e rastit konkret sepse parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin [ARJ.UZVP. nr. 67/2017] e 22 dhjetorit 2017 të Gjykatës Supreme. Ndërsa, çështja e parë, ajo që ndërlidhet me palën e autorizuar, bazuar në dispozitat e lartcituara të Kushtetutës, Ligjit dhe Rregullores së punës, duhet të vlerësohet në kuptim të “*statusit të viktimës*” të parashtruesit të kërkesës.
57. Më specifikisht, bazuar në dispozitat e cituara më lart, një parashtrues për t’u kualifikuar si palë e autorizuar para Gjykatës duhet të ngrejë shkelje të pretenduara “*të të drejtave dhe lirive të tij/saj individuale*”, përkatësisht të ketë statusin e viktimës. Në rrethanat e rastit konkret, Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës i është drejtuar Gjykatës në lidhje me regjistrimin e vdekjes së të birit të tij në RTHV. Në këtë kontekst dhe para konstatimit nëse parashtruesi i kërkesës mund të cilësohet si palë e autorizuar para Gjykatës, kjo e fundit duhet të përcaktojë nëse në rrethanat e rastit konkret, mund të parashtrrojë kërkesë individuale babai për të birin e tij, përkatësisht nëse mund t’i pranohet statusi i “*viktimës*” i parashtruesit të kërkesës. Për të përcaktuar nëse ky i fundit mund të ketë këtë status para Gjykatës, Gjykata në vijim do të shtjellojë parimet themelore të praktikës gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) përkitazi me statusin e viktimës, për të i aplikuar ato, më pas, në rrethanat e rastit konkret.
58. Në këtë aspekt, Gjykata fillimisht thekson se bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, nocioni i “*viktimës*” interpretohet në mënyrë autonome dhe pavarësisht nga dispozitat vendore siç janë interesi dhe zotësia juridike për të paraqitur padi (shih, rastin e GJEDNJ-së, *Gorraiz Lizarraga dhe të tjerët kundër Spanjës*, Aktgjykim i 27 prillit 2004, paragrafi 35), edhe pse, gjykatat përkatëse duhet të marrin parasysh faktin nëse parashtruesi përkatës ka qenë palë në procedurë para gjykatave të rregullta (shih, në këtë kontekst, rastet e GJEDNJ-së, *Aksu kundër Turqisë*, Aktgjykim i 15 marsit 2012, paragrafi 52; dhe *Micallef kundër Maltës*, Aktgjykim i 15 tetorit 2009, paragrafi 48). GJEDNJ gjithashtu thekson se interpretimi i konceptit “*viktimë*” duhet të bëhet pa formalizëm të tepruar (shih, në këtë kontekst, dhe ndër tjerash, rastin e GJEDNJ-së *Gorraiz Lizarraga dhe të tjerët kundër Spanjës*, cituar më lart, paragrafi 38) dhe që në këtë vlerësim, ndërlidhshmëria me meritat e rastit mund të jetë e rëndësishme (shih, në këtë kontekst dhe ndër të tjerash, rastet e GJEDNJ-së, *Siliadin kundër Francës*, Aktgjykim i 26 korrikut 2005, paragrafi 63; dhe *Hirsi Jamaa dhe të tjerët kundër Italisë*, Aktgjykim i 23 shkurtit 2012, paragrafi 111).
59. Për më tepër, dhe relevante për rrethanat e rastit konkret, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, termi “*viktimë*”, në kontekst të kërkesave individuale, nënkupton personat që janë afektuar në mënyrë direkte ose indirekte nga shkelja e pretenduar. Prandaj, termi “*viktimë*” nënkupton jo vetëm viktimën direkte të shkeljes së pretenduar, por edhe viktimat indirekte të cilave shkelja

mund t'iu shkaktojë dëm ose të cilat do të kishin interes personal dhe të vlefshëm në ndaljen e shkeljes së pretenduar. (Shih, në këtë kontekst dhe ndër të tjerash, rastin e GJEDNJ-së, *Vallianatos dhe të tjerët kundër Greqisë*, Aktgjykim i 7 nëntorit 2013, paragrafi 47). Më saktësisht, Gjykata thekson së praktika gjyqësore e GJEDNJ-së, një rrjedhimisht statusin e viktimës direkte, indirekte apo të tërthortë dhe potenciale. (Për më tepër përkitazi me këto tri kategori, shih Udhëzuesin Praktik për Kriteret e Pranueshmërisë të GJEDNJ-së të 30 prillit 2019; 3. Statusi i Viktimës). Përderisa, viktima direkte janë të gjithë ata të drejtat e të cilëve janë cenuar në mënyrë të drejtpërdrejtë përmes shkeljes së pretenduar, dhe rrjedhimisht pranimi i statusit të viktimës të tyre para Gjykatës nuk është çështje kontestuese, situata qëndron ndryshe në rast të viktimave indirekte/të tërthorta apo potenciale, sepse pranimi i statusit të viktimës së tyre para Gjykatës është i kushtëzuar në plotësimin e disa kriterëve, dhe të cilat janë të përcaktuara përmes praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së.

60. Në këtë aspekt, Gjykata thekson se bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, statusi i viktimës indirekte apo të tërthortë i është njohur vetëm personave të afërm e të cilët kanë interes ligjor për të paraqitur një kërkesë individuale, në rast të vdekjes ose zhdukjes të personave në emër të të cilëve veprojnë. (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Varnava dhe të tjerët kundër Turqisë*, Aktgjykim i 18 shtatorit 2009, paragrafi 112).
61. Megjithatë, dhe për më tepër, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së, e ka ndërlidhur pranimin e statusit të viktimës indirekte apo të tërthortë me natyrën e shkeljes së pretenduar dhe rëndësinë e zbatimit efektiv të njëres nga të drejtat më themelore të sistemit të KEDNJ-së. (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Fairfield kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Vendim i 8 marsit 2005). Më specifikisht, GJEDNJ ka përcaktuar, se të “*transferueshme*” janë vetëm të drejtat më thelbësore të garantuara përmes KEDNJ-së, dhe rrjedhimisht ajo përmes praktikës së saj gjyqësore, ka pranuar statusin e viktimës familjarëve vetëm atëherë kur kanë pretenduar shkelje të (i) nenit 2 (E drejta për jetën) të KEDNJ-së, përkatësisht kur vdekja është pretenduar të përfshijë përgjegjësinë e shtetit (shih, në këtë kontekst, rastet e GJEDNJ-së, *Van Colle kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 13 nëntorit 2012, paragrafi 86; dhe *Tsalikidis dhe të tjerët kundër Greqisë*, Aktgjykim i 16 nëntorit 2017, paragrafi 64); (ii) nenit 3 (Ndalimi i torturës) e nenit 5 (E drejta për liri dhe siguri) të KEDNJ-së, me kushtin që shkelja e pretenduar të jetë ngushtësisht e ndërlidhur me nenin 2 të KEDNJ-së (shih rastin e GJEDNJ-së, *Khayrullina kundër Ruisë*, Aktgjykim i 19 dhjetorit 2017, paragrafët 91-92 dhe 100-107); dhe (iii) nenit 8 (E drejta për Jetë Private), nëse është dëshmuar interesi moral i familjes që viktima e ndjerë të shkarkohej nga çdo konstatim apo asocim me fajësinë (shih rastet e GJEDNJ-së, *Nölkenbockhoff kundër Gjermanisë*, Aktgjykim i 25 gushtit 1987, paragrafi 33 dhe *Grădinar kundër Moldavisë*, Aktgjykim i 8 prillit 2008, paragrafët 95 dhe 97-98) apo nevoja për mbrojtjen e reputacionit të tyre dhe të familjes së tyre (shih rastet e GJEDNJ-së, *Brudnicka dhe të tjerët kundër Polonisë*, Aktgjykim i 3 marsit 2005, paragrafët 27-31; *Armonienë kundër Lituanisë*, Aktgjykim i 25 nëntorit 2008, paragrafi 29; dhe *Polanco Torres dhe Movilla Polanco kundër Spanjës*, Aktgjykim i 21 shtatorit 2010, paragrafët 31-33).
62. Në të kundërtën, në raste kur shkelja e pretenduar e KEDNJ-së nuk ka qenë ngushtësisht e ndërlidhur me vdekjen ose zhdukjen e viktimës direkte, GJEDNJ

ka zbatuar një qasje shumë më të kufizuar në njohjen e statusit të viktimës indirekte apo të tërthortë. (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Karpylenko kundër Ukrainës*, Aktgjykim i 11 shkurtit 2016, paragrafi 104). Për shembull, përkundër parashtrimin të kërkesave në emër të një të vdekuri, GJEDNJ ka theksuar se të drejtat e garantuara përmes nenit 6 të KEDNJ-së, në parim, janë të drejta të “*patransferueshme*”. (Shih, në këtë kontekst, rastin e GJEDNJ-së *Bic dhe të tjerët kundër Turqisë*, Aktgjykim i 2 shkurtit 2006, paragrafët 17-24). Gjykata njëjtë ka konstatuar dhe rrjedhimisht ka refuzuar pranimin e statusit të viktimës të njërit nga parashtruesit në rastet e bashkuara nr. KI149/18, KI150/18, KI151/18, KI152/18, KI153/18 dhe KI154/18, me parashtrues *Xhavit Aliu dhe 5 të tjerë*, Aktvendim për Papranueshmëri i 9 gushtit 2019 - përkitazi me vlerësimin e statusit të viktimës, shih paragrafët 62 deri më 75 e këtij rasti). Megjithatë, GJEDNJ përjashtimisht ka njohur statusin e viktimës edhe parashtruesve të cilët kanë pretenduar shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së, nëse kanë arritur të demonstrojnë një efekt direkt në të drejtat e tyre. (Shih, në këtë kontekst, mes të tjerash, rastin e GJEDNJ-së *Nölkenbockhoff kundër Gjermanisë*, cituar më lart, paragrafi 33).

63. Rrjedhimisht dhe në parim, përtej pranimin të statusit të viktimës në raste kur kërkesat parashtrohen nga familjarë të një të vdekuri, vdekja e të cilit mund t'i atribuohet shtetit në kundërshtim me nenin 2 të KEDNJ-së, pranimi i statusit të viktimës familjarëve të caktuar bëhet vetëm përjashtimisht, dhe vetëm nëse mund të vërtetohet një interes ligjor dhe që ndërlikohet drejtpërdrejt më të drejtën e cenuar; vërtetohet një interes i rëndësishëm moral; apo është arritur të demonstrohet një efekt direkt në të drejtat e parashtruesve përkatës.
64. Gjykata rikujton që në rrethanat e rastit konkret është babai i të ndjerit I.F., i cili parashtron kërkesë në Gjykatë. Vdekja e të ndjerit I.F. është vdekje natyrale dhe nuk ndërlikohet me përgjegjësinë e shtetit. Procedurat gjyqësore në fakt kanë filluar dhe janë udhëhequr nga parashtruesi i kërkesës vetëm pas vdekjes së të birit të tij dhe ndërlikohen me regjistrimin e vdekjes së tij në RTHV, regjistrim ky i cili është refuzuar nga Agjencia e Regjistrimit Civil si dhe të gjitha gjykatat e rregullta. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës përtej pretendimit për cenimin e të drejtave të tij, pretendon se janë cenuar edhe ato të nipit të tij dhe të bashkëshortes së birit të tij, përkatësisht të ndjerit I.F.
65. Thënë këtë, Gjykata gjithashtu nuk mund të mos vë theks në specifikat e veçanta të këtij rasti e të ndërlikohura më një kontest civil që është iniciuar në lidhje me të ndjerin dhe vetëm pas vdekjes së tij, përfundimet e të cilit rezultojnë në pamundësinë e regjistrimit të tij si i vdekur në regjistrin themeltar të vdekjes, duke pasur për pasojë jo vetëm vuajtjen e vazhdueshme të familjes së tij, por edhe statusin e pazgjidhur civil të bashkëshortes dhe të birit të tij.
66. Në dritën e praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së përkitazi me interpretimin fleksibil dhe pa formalizëm të tepruar të konceptit të “*viktimës*” dhe rëndësinë e meritave që ngrit një çështje e caktuar, dhe duke vënë theks në specifikat e këtij rasti, Gjykata rikujton se (i) është babai i të ndjerit i cili parashtron kërkesën para Gjykatës, dhe se bazuar në praktikën e GJEDNJ-së dhe Gjykatës, me kushtin që të plotësohen kriteret tjera, në parim, atij i pranohet statusi i viktimës të tërthortë apo indirekte para Gjykatës; (ii) parashtruesi i kërkesës ka qenë palë para të gjitha autoriteteve publike në kontestin në fjalë; (iii) interesi ligjor,

përkatësisht zgjidhja e statusit civil të bashkëshortes dhe të birit të të ndjerit, është dëshmuar nga parashtruesi i kërkesës; (iv) rrethanat e rastit konkret, përfshijnë interesa të rëndësishme shumë të madhe për të ardhmen e familjes së të ndjerit, përkatësisht bashkëshortes dhe të birit të tij, nga këndvështrimi i zgjidhjes së statusit të tyre civil, dhe në të kundërtën, e ardhmja e tyre do të mbetet peng e mosregjistrimit të të ndjerit I.F. në RTHV; dhe (v) rrethanat e rastit konkret gjithashtu ngërthejnë edhe çështje të jetës private të ndërlidhura me aspekte të integritetit psikologjik e moral të parashtruesit të kërkesës dhe familjes së tij, siç është e garantuar përmes nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së. Rrjedhimisht dhe për këto arsye, Gjykata pranon statusin e viktimës indirekte apo të tërthortë të parashtruesit të kërkesës.

67. Prandaj dhe në fund, Gjykata konkludon se parashtruesi i kërkesës (i) është palë e autorizuar; dhe (ii) konteston një akt të një autoriteti publik, siç është përcaktuar në paragrafin 7 të nenit 113 të Kushtetutës; në paragrafin 1 të nenit 47 të Ligjit; pikën (a) të paragrafit (1) të rregullit 39 dhe paragrafin (2) të rregullit 76 të Rregullores së punës.

(ii) *Lidhur me shterimin e mjeteve juridike*

68. Përkitazi me shterimin e mjeteve juridike, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 të Kushtetutës, të cituar më lart; paragrafit 2 të nenit 47 të Ligjit; dhe pikës (b) të paragrafit (1) të rregullit 39 të Rregullores së punës, të cilët përcaktojnë:

Neni 47
[Kërkesa individuale]

[...]

2. Individu mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

Rregulli 39
[Kriteret e pranueshmërisë]

“1. Gjykata mund ta konsiderojë një kërkesë të pranueshme nëse:

[...]

(b) janë shteruar të gjitha mjetet efektive të përcaktuara me Ligj kundër aktgjykimit ose vendimit të kontestuar.”

69. Gjykata thekson se në rrethanat e rastit konkret, parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin [ARJ.UZVP.nr.67/2017] e 22 dhjetorit 2017 të Gjykatës Supreme pasi ka shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj, dhe rrjedhimisht ajo konstaton se parashtruesi i kërkesës e ka plotësuar kriterin e pranueshmërisë që ndërlidhet me shterimin e mjeteve juridike të përcaktuar me paragrafin 7 të nenit 113 të Kushtetutës, paragrafin 2 të nenit 47 të Ligjit dhe pikën (b) të paragrafi (1) të rregullit 39 të Rregullores së punës.

(iii) *Lidhur me saktësimin e kërkesës dhe afatin*

70. Në vazhdim, Gjykata po ashtu shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e tjera të pranueshmërisë, të përcaktuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës. Në lidhje me këtë, Gjykata së pari i referohet neneve 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 48
[Saktësimi i kërkesës]

Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.

Neni 49
[Afatet]

Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. [...]

71. Gjykata rikujton që të njëjtat kriteret janë të specifikuar më tej në pikat (c) dhe (d) të paragrafit 1 të rregullit 39 dhe paragrafët (2) dhe (4) të rregullit 76 të Rregullores së punës.
72. Sa i përket përmbushjes së këtyre kriterëve, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës ka qartësuar saktësisht se cilat të drejtat dhe liri themelore të garantuara me Kushtetutë pretendon se i janë cenuar dhe ka specifikuar aktin konkret të autoritetit publik të cilin e konteston në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe dispozitat përkatëse të Rregullores së punës si dhe, e ka parashtruar kërkesën brenda afatit prej katër (4) muajsh të përcaktuar me nenin 49 të Ligjit dhe dispozitat përkatëse të Rregullores së punës.

(iv) *Lidhur me kushtet e tjera të pranueshmërisë*

73. Në fund dhe pas shqyrtimit të ankesës kushtetuese të parashtruesit të kërkesës, Gjykata konsideron se kërkesa nuk mund të konsiderohet qartazi e pabazuar në baza kushtetuese siç parashihet përmes paragrafit (2) të rregullit 39 të Rregullores së punës dhe nuk ka asnjë bazë tjetër për ta shpallur atë të papranueshme, meqë asnjë nga kushtet e përcaktuara përmes paragrafit (3) të rregullit 39 të Rregullores së punës, nuk janë të aplikueshme në rrethanat e rastit konkret.

Konkluzion lidhur me pranueshmërinë e kërkesës

74. Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës (i) është palë e autorizuar, sepse në rrethanat e rastit konkret, Gjykata ka pranuar “*statusin e viktimës indirekte ose të tërthortë*” të parashtruesit të kërkesës; (ii) konteston një akt të një autoriteti publik; (iii) ka shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj; (iv) ka saktësuar të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë e të cilat pretendon se i janë shkelur; (v) ka dorëzuar kërkesën brenda afatit; (vi) kërkesa

nuk është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese; dhe (vii) nuk ka asnjë kusht tjetër të pranueshmërisë i cili nuk është plotësuar.

75. Rrjedhimisht, Gjykata e shpall kërkesën të pranueshme.

Dispozitat relevante Kushtetuese e Ligjore

KUSHTETUTA E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

Neni 36 [E Drejta e Privatësisë]

1. Çdokush gëzon të drejtën që t'i respektohet jeta private dhe familjare, pacenueshmëria e banesës dhe fshehtësia e korrespondencës, telefonisë dhe e komunikimeve të tjera.

[...]

Neni 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave]

Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me këtë Kushtetutë ose me ligj, si dhe të drejtën në mjete efektive ligjore nëse konstatohet se një e drejtë e tillë është shkelur.

KONVENTA EVROPIANE PËR TË DREJTAT E NJERIUT

Neni 8 (E drejta për respektimin e jetës private dhe familjare)

1. Çdokush ka të drejtën e respektimit të jetës së tij private dhe familjare, banesës dhe korrespondencës së tij.
2. Autoriteti publik nuk mund të ndërhyjë në ushtrimin e kësaj të drejte, përveçse në shkallën e parashikuar nga ligji dhe kur është e nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit publik, shëndetit ose moralit, ose për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të të tjerëve.

Neni 13 (E drejta për zgjidhje efektive)

Çdokush, të cilit i janë shkelur të drejtat dhe liritë e përcaktuara në këtë Konventë, ka të drejtën e një zgjidhjeje efektive para një organi kombëtar, pavarësisht se shkelja është kryer nga persona që veprojnë në përmbushje të funksioneve të tyre zyrtare.

LIGJ PËR GJENDJEN CIVILE Nr. 04/L-003

KREU VII REGJISTRIMI I AKTIT TË VDEKJES

Neni 46 Akti i vdekjes

1. Akti i vdekjes vërteton ligjërisht vdekjen e personit.
2. Akti i vdekjes është procesverbali, që mbahet për çdo të vdekur, i nënshkruar nga zyrtari i gjendjes civile dhe deklaruesi.
3. Akti i vdekjes përmban:
 - 3.1. zyrën e gjendjes civile, ku mbahet akti i vdekjes;
 - 3.2. numrin dhe datën e mbajtjes së aktit të vdekjes;
 - 3.3. vendin e vdekjes dhe orën;
 - 3.4. shkakun e vdekjes, sipas raportit mjekësor;
 - 3.5. identitetin dhe numrin personal të të vdekurit, ose konfirmimin e të ngarkuarit të posaçëm, për kufomat e gjetura e pa identitet;
 - 3.6. numrin personal, emrin personal të mjekut ose të ekspertit ligjor, që ka lëshuar raportin;
 - 3.7. numrin personal, emrin personal të deklaruesit;
 - 3.8. numrin datën e shkresës së prokurorisë, që ka autorizuar veprimin për rastet e përcaktuara në këtë ligj;
 - 3.9. emrin personal, të zyrtarit të gjendjes civile

Neni 47 Deklarimi i vdekjes

1. Deklarimi i vdekjes bëhet nga çdo pjesëtar madhor i familjes ose nga personat më të afërt të familjes dhe, në mungesë të tyre ose për personat pa të afërm, nga zyrtari i autorizuar në zyrën e gjendjes civile, ku shtetasi ka vendbanimin/vendqëndrimin ose ku është gjetur kufoma.
2. Deklarimet janë të vlefshme, kur shoqërohen me raport mjekësor.
3. Deklarimi i vdekjes bëhet brenda tridhjetë (30) ditëve nga vdekja ose gjetja e kufomës dhe brenda gjashtëdhjetë (60) ditëve, kur vdekja ka ndodhur jashtë shtetit.
4. Drejtuesit e spitaleve, të burgjeve, të institucioneve të riedukimit dhe të institucioneve të tjera detyrohen të njoftojnë me shkresë Zyrën e gjendjes civile më të afërt, brenda pesë (5) ditëve, për vdekjet e ndodhura në institucionet e tyre.
5. Kur vdekja ndodh ditëve të pushimeve dhe nuk mund të sigurohet leja e varrimit, përgjegjësi i shërbimit të varrimit kërkon dokumentet, që vërtetojnë vdekjen dhe me këto dokumente bën deklarin e vdekjes në Zyrën e gjendjes civile, në ditën e parë të punës.
6. Me deklarin e vdekjes, Zyra e gjendjes civile jep edhe lejen e varrimit.
7. Zyra e gjendjes civile, kur merr njoftimin për vdekje, sipas paragrafit 4. të këtij neni dhe për ato raste kur nuk paraqiten të afërm të viktimës për të bërë deklarin, kërkon të bëhet verifikimi nga përfaqësuesit e pushtetit vendor. Në rast se konfirmohet vdekja, atëherë mban aktin e vdekjes, për të cilin duhet të firmosin, sipas rastit, përfaqësues të pushtetit lokal, ose përfaqësuesi i shërbimit të varrimit, si palë e interesuar.

8. Shërbimi i gjendjes civile, kur ka të dhëna se persona të vdekur vazhdojnë të qëndrojnë të regjistruar në Regjistrin e gjendjes civile, mund të bëjë padi në gjykatë kundër subjekteve që janë të obliguara të bëjnë kërkesë për të vërtetuar vdekjen, pasi të ketë shtetur të gjitha mjetet juridike në procedurën administrative.

9. Agjencia është e detyruar që për çdo muaj të gjenerojë nga Regjistri i gjendjes civile, listën e shtetasve që kanë mbushur moshën njëqind (100) vjeçare dhe për çdo datë 5 të muajit të ardhshëm shpërndan listën, sipas Zyrës së gjendjes civile.

Neni 48

Vërtetimi i faktit juridik të vdekjes

1. Shtetasi konsiderohet se ka vdekur, në fakt kur vërtetohet me raport mjekësor, ku saktësohen identiteti, fakti, koha, vendi dhe shkaku i vdekjes së tij.

2. Shtetasi shpallet i vdekur edhe për rastet kur personi dhe organi i interesuar bëjnë vërtetimin faktik, në rrugë gjyqësore sipas Ligjit për procedurën jokontestimore.

3. Kur kufoma nuk mund të identifikohet, vihen re shenja ose dyshohet të jetë vdekje e dhunshme, raporti lëshohet nga eksperti mjeko-ligjor. Në këto raste, pavarësisht nga fillimi ose jo i ndjekjes penale, veprimet në gjendjen civile kryhen vetëm me lejen e prokurorit.

4. Vendimi i gjykatës, që shpall shtetasin të vdekur, regjistrohet në Regjistrin e gjendjes civile, në kolonën e vërejtjeve, pa u mbajtur akti i vdekjes.

5. Vdekjet jashtë shtetit vërtetohen sipas ligjit të vendit, ku ka ndodhur vdekja, me përjashtim të rasteve kur vdekja ndodh në territorin e përfaqësive diplomatike, në aeroplan, anije në udhëtim, në zonat ndërkombëtare, për të cilat zbatohet ky ligj.

Neni 49

Vërtetimi i vdekjes

Vdekja vërtetohet nga mjeku kompetent, ku ka ndodhur vdekja (mjekë, qendër e mjekësisë familjare, spital, emergjencë etj.). Kur kufomës i bëhet autopsia vdekja vërtetohet nga mjeku që e ka bërë autopsinë. Për vdekjet e shkaktuara nga përdorimi I dhunës ose për vdekjet e dyshimta, si dhe për vdekjet në vendet e vuajtjes së dënimeve me burgim, vërtetimi është i vlefshëm vetëm kur lëshohet nga eksperti mjeko-ligjor dhe urdhrin e dhënë nga gjykata.

Neni 50

Leja e varrimit

1. Varrimi mund të bëhet vetëm pas marrjes së lejes nga Zyra e gjendjes civile.

2. Në rastet kur nuk mund të veprohet sipas paragrafit 1. të këtij neni, atëherë duhet të bëhet njoftimi për varrimin në Zyrën e gjendjes civile brenda tri (3) ditëve të punës.

3. Dokumentet që vërtetojnë vdekjen me rastin e paraqitjes së kërkesës për regjistrim në regjistrin themeltar, janë edhe dëshmitë sipas paragrafit 1. të këtij neni.

4. Leja për varrim nuk duhet të lëshohet pa vërtetim të mjekut që konfirmon vdekjen apo pa urdhër të gjykatës siç është përcaktuar në Ligjin për mjekësinë ligjore.

5. Për rastet kur varrimi nuk bëhet në vendin, ku i vdekuri ka regjistrin themeltar dhe leja e varrimit jepet nga subjektet e përcaktuara me këtë ligj nga një zyrë tjetër e gjendjes civile, zyra që e lëshon lejen e varrimit njofton për lejen e lëshuar zyrën e gjendjes civile, që mban regjistrin themeltar të qytetarit të vdekur.

Neni 52

Regjistrimi i vdekjes së një shtetasi kosovar me vendbanim jashtë Kosovës

1. Regjistrimi i vdekjes së shtetasit të Kosovës që ka ndodhur jashtë vendit, bëhet në regjistrin themeltar ku ata e kanë pasur vendbanimin në Kosovë.

2. Regjistrimi i vdekjes së shtetasit të Kosovës jashtë vendit, bëhet përmes shërbimit të gjendjes civile të përfaqësisë diplomatike të Kosovës në atë shtet, duke sjellë këto dëshmi: certifikatën ndërkombëtare të vdekjes, ose certifikatën e vdekjes të lëshuar nga regjistri civil i vendit të vdekjes të përkthyer në gjuhët zyrtare të Kosovës, të vërtetuar, dokumentacionin e shtetësisë ose të vendbanimit, me të cilin dëshmohet vendbanimi ose shtetësia kosovare, letërnjoftimin ose pasaportën.

3. Nëse nuk ekzistojnë kushtet për regjistrim sipas paragrafit 2. të këtij neni, atëherë regjistrimi bëhet drejtpërdrejt në shërbimin e regjistrit civil.

KREU VIII

REGJISTRIMI I MËVONSHËM DHE RIREGJISTRIMI

Neni 54

Regjistrimi i mëvonshëm

1. Në rastet kur lindja apo vdekja nuk paraqitet brenda afatit prej tridhjetë (30) ditësh atëherë regjistrimi bëhet me vendim të Zyrës së gjendjes civile.

2. Kriteret, forma, mënyra dhe procedura e regjistrimit të mëvonshëm rregullohet me akt nënligjor nga Ministri.

3. Dispozitat e këtij neni vlejnë edhe për personat e lindur në territorin e Republikës së Kosovës, që mbushin kushtet për të marrë shtetësinë sipas nenit 29 të Ligjit për shtetësinë dhe të cilët nuk janë regjistruar kurrë në regjistrat e gjendjes civile.

Neni 55

Riregjistrimi

1. Çdo regjistrim i lindjeve, vdekjeve dhe/ose martesave, i cili paraprakisht është regjistruar në librat e regjistrit të gjendjes civile në komunë riregjistrohet nëse aplikanti është në gjendje të vërtetojë regjistrimin paraprak në bazë të dokumenteve të lëshuara nga regjistri themeltar i

gjendjes civile dhe/ose regjistrin qendror të gjendjes civile apo dokumentet e lëshuara nga Ministria e punëve të brendshme, të cilat përmbajnë regjistrimin origjinal dhe të cilat më vonë kanë humbur dhe/ose janë shkatërruar.

2. Kriteret, forma, mënyra dhe procedura e reregjistrimit rregullohet me akt nënligjor nga Ministri.

3. Dispozitat e këtij neni vlejnë edhe për personat e lindur në territorin e Republikës së Kosovës, të cilët plotësojnë kushtet për të marrë shtetësinë sipas nenit 29 të Ligjit për shtetësinë dhe të cilët kanë qenë të regjistruar më parë në regjistrat e gjendjes civile.

KREU IX SHËRBIMI I GJENDJES CIVILE

Neni 56 Natyra dhe funksioni

Shërbimi i gjendjes civile është shërbim unik shtetëror. Ky shërbim, në kuptim të këtij ligji, ushtrohet si funksion i deleguar edhe nga organet e qeverisjes lokale. Ai plotëson, përditëson dhe administron Regjistrat e gjendjes civile, mban aktet e gjendjes civile, lëshon certifikata, sipas përcaktimeve të këtij ligji, si dhe kryen shërbime të tjera, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

UDHËZIM ADMINISTRATIV Nr. 02/2012 – MPB PËR REGJISTRIMET E MËVONSHME NË REGJISTRAT E GJENDJES CIVILE

Neni 15 Kriteret për regjistrimin e mëvonshëm të vdekjeve në regjistrin e të vdekurve

1. Me rastin e paraqitjes së kërkesës për regjistrim të mëvonshëm të vdekjeve në regjistrin e të vdekurve, duhet të plotësohen këto kritere:

1.1. vërtetimi mbi vdekjen nga institucioni shëndetësor, nëse vdekja ka ndodhur në institucionin shëndetësor publik ose privat;

1.2. certifikata e lindjes;

1.3. certifikata e martesës për ata që kanë qenë të martuar;

1.4. fotokopja e dokumentit të identifikimit ose dokumenti i udhëtimit i personit për të cilin kërkohet certifikata;

1.5. dëshmia e dy dëshmitarëve që e kanë parë me sy të vdekurin ose e kanë bërë identifikimin e kufomës pa ndonjë dyshim nëse vdekja ka ndodhur jashtë institucionit shëndetësor;

1.6. certifikata e vdekjes internacionale, apo dokumenti i barasvlefshëm i lëshuar, nga shteti ku ka ndodhur vdekja;

1.7. fletëpagesa që dëshmon pagesën e gjobës ashtu siç përcaktohet në nenin 63 të Ligjit për Gjendjen Civile.

Meritat e kërkesës

76. Gjykata fillimisht rikujton që bazuar në shkresat e lëndës, i biri i parashtruesit të kërkesës, përkatësisht I.F., kishte vdekur në një institucion shëndetësor në Suedi më 7 qershor 2013. Bazuar në shkresat e lëndës, i njëjti ishte transportuar nga Suedia në Kosovë, më 16 qershor 2013 dhe ishte varrosur në Prishtinë në të njëjtën datë. Bazuar në po këto shkresa, gjithashtu rezultoi se në dokumentacionin e lëshuar nga Suedia përkitazi me këtë vdekje, është i shënuar personi A.H., ndërsa në dokumentacionin e Republikës së Kosovës, personi I.F. Kjo mospërputhje në dokumentacionin përkatës të vdekjes, i kishte pamundësuar parashtruesit të kërkesës që të regjistrojë të birin e tij në RTHV. Ai i ishte drejtuar fillimisht Komunës së Prishtinës dhe Agjencisë së Regjistrimit Civil dhe më pas gjykatave të rregullta dhe vendimet e të gjithave kishin rezultuar në refuzimin e kërkesës së parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e vdekjes së të birit në RTHV.
77. Komuna e Prishtinës e kishte refuzuar kërkesën e parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e mëvonshëm të vdekjes në RTHV, fillimisht përmes Vendimit [Nr.01-203-194645] të 16 tetorit 2013. Ky vendim ishte konfirmuar nga Agjencia e Regjistrimit Civil përmes Vendimit [Nr.86/013] të 18 nëntorit 2013. Gjykata Themelore përmes Aktgjykimit [Nr. 1652/13] të 16 majit 2014 e kishte anuluar këtë të fundit, duke e kthyer çështjen në rivendosje, duke theksuar ndër të tjera por specifikisht, se parashtruesi [nr.09/13] e 8 qershorit 2013 e lëshuar nga Ambasada e Republikës së Kosovës në Suedi, nuk ishte marrë parasysh përgjatë vendimmarrjes. Gjykata Themelore megjithatë nuk kishte urdhëruar regjistrimin e vdekjes përkatëse në RTHV, por vetëm kishte kthyer çështjen në rivendosje.
78. Agjencia e Regjistrimit Civil përmes Vendimit [nr. 30/2014] të 24 qershorit 2014 sërish kishte vërtetuar vendimmarrjen e saj paraprake dhe kishte lënë në fuqi vendimin e parë të Komunës së Prishtinës, përkatësisht Vendimin e 16 tetorit 2013, duke refuzuar kështu përfundimisht regjistrimin e vdekjes së mëvonshme në RTHV. Procedurat gjyqësore në vijim, kishin rezultuar në vërtetimin e këtij vendimi. Gjykata Themelore, e Apelit dhe Supreme, kishin refuzuar padinë, ankesën dhe kërkesën për rishqyrtim të jashtëzakonshëm të vendimit gjyqësor, respektivisht, duke arsyetuar se bazuar në dokumentacionin e ofruar nga parashtruesi i kërkesës, regjistrimi i vdekjes së mëvonshme të të birit, përkatësisht I.F. në RTHV, ishte në kundërshtim me nenin 15 të Udhëzimit Administrativ mbi kriteret për regjistrimin e mëvonshëm të vdekjeve në RTHV.
79. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Aktgjykimet e gjykatave të rregullta janë nxjerrë në shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të tij të garantuara me nenin 24, 31, 53 dhe 54 të Kushtetutës. Ai thekson se refuzimi i autoriteteve publike për të regjistruar vdekjen e të birit të tij në RTHV, ka ndikuar në mënyrë të drejtpërdrejtë në statusin civil të bashkëshortes dhe të birit të të ndjerit I.F., duke kërkuar nga Gjykata që t'i urdhërojë të njëjtat të bëjnë regjistrimin e vdekjes përkatëse në RTHV.
80. Në kontekst të pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, Gjykata fillimisht thekson se neni 53 i Kushtetutës nuk përmban në vetvete të drejta dhe liri themelore, por përcakton detyrimin e autoriteteve publike, që të njëjtat të i

interpretojnë në harmoni me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së. Gjykata përgjatë trajtimit të pretendimeve ë parashtruesit të kërkesës, do e aplikojë të njëjtën. Përkitazi me pretendimet tjera për shkelje të të drejtave dhe lirive të parashtruesit të kërkesës, përkatësisht atyre të garantuara përmes neneve 24, 31 dhe 54 të Kushtetutës, Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës thekson se refuzimi i autoriteteve publike për të regjistruar të birin e tij në RTHV, ka afektuar gjithashtu statusin civil të bashkëshortes dhe të birit të të ndjerit, në kundërshtim me Kushtetutën dhe KEDNJ-në. Në lidhje me këto pretendime, Gjykata konsideron se thelbi i pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, ngërthen aspekte të së drejtës së parashtruesit të kërkesës në (i) jetë private të garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së; dhe (ii) mbrojtje gjyqësore të të drejtave dhe zgjidhje efektive të garantuar përmes nenit 54 të Kushtetutës dhe nenit 13 të KEDNJ-së.

81. Në aspekt të trajtimit të pretendimeve të parashtruesit të kërkesës në kuadër të fushëveprimit të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së, Gjykata, duke u referuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, thekson se ajo nuk është kushtëzuar nga karakterizimi i shkeljeve të pretenduara nga parashtruesi i kërkesës. Në frymën e parimit *juria novit curia*, Gjykata është vet zotëruese e karakterizimit të çështjeve kushtetuese që mund të ngërthej një rast, dhe me vullnetin e vet mund të shqyrtojë ankesat përkatëse, duke u mbështetur në dispozita ose paragrafë në të cilat nuk janë thirrur, shprehimisht, palët. Bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, një ankesë karakterizohet nga faktet që përmban ajo dhe jo vetëm nga baza ligjore dhe argumentet e referuara shprehimisht në të nga palët. (Shih, *mutatis mutandis*, rastin e GJEDNJ-së *Talpis kundër Italisë*, Aktgjykim i 18 shtatorit 2017, paragrafi 77 dhe referencat e përmendura aty). Prandaj, dhe në vijim, Gjykata do të trajtojë pretendimet e parashtruesit të kërkesës nga këndvështrimi i drejtave të garantuara përmes paragrafit 1 të nenit 36 dhe nenit 54 të Kushtetutës si dhe neneve 8 dhe 13 të KEDNJ-së, respektivisht.
82. Në këtë aspekt dhe me qëllim të trajtimit të thelbit të pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, për respektim të jetës private, Gjykata së pari do të shtjellojë: (I) parimet e përgjithshme të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së, për aq sa janë relevante në rrethanat e rastit konkret, në mënyrë që të vlerësohet aplikueshmëria e këtyre neneve, për të vazhduar me aplikimin e këtyre parimeve të përgjithshme në rrethanat e rastit konkret; dhe (II) parimet e përgjithshme të nenit 54 të Kushtetutës dhe nenit 13 të KEDNJ-së, për aq sa janë relevante në rrethanat e rastit konkret, në mënyrë që të vlerësohet aplikueshmëria e këtyre neneve, për të vazhduar më pas me aplikimin e këtyre parimeve të përgjithshme në rrethanat e rastit konkret.

I. Parimet e përgjithshme përkitazi me të drejtën për respektimin e jetës private dhe familjare dhe aplikimi i tyre në rrethanat e rastit konkret

Parimet e përgjithshme

83. Gjykata fillimisht thekson se ndonëse fushëveprimi i nenit 36 të Kushtetutës dhe nenit 8 të KEDNJ-së, nuk është i pakufizuar, GJEDNJ e ka përkufizuar fushëveprimin e nenit 8 të KEDNJ-së, në mënyrë të gjerë, duke përfshirë edhe

rastet kur një e drejtë specifike nuk është specifikisht e theksuar në këtë nen. (Shih Udhëzuesin për nenin 8 të KEDNJ-së të 31 dhjetorit 2019, E drejta për respektim të jetës private dhe familjare; Pjesa A. Fushëveprimi i nenit 8, pika 2). Qëllimi parësor i nenit të 8 të KEDNJ-së, sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, është që të mbrojtë individët nga “ndërhyrjet” arbitrare në jetën e tyre (i) private; (ii) familjare; (iii) të vendbanimit; ose (iv) të korrespondencës. (Shih, në këtë kontekst e ndër tjerash, rastet e GJEDNJ-së, *P. dhe S. kundër Polonisë*, Aktgjykim i 30 tetorit 2012, paragrafi 94; dhe *Nunez kundër Norvegjisë*, Aktgjykim i 28 qershorit 2011, paragrafi 68). Disa çështje, padyshim që mund prekin më shumë se një nga interesat e mbrojtura me nenet e lartcekura. (Shih Udhëzuesin e GJEDNJ-së për nenin 8 të KEDNJ-së, E drejta për respektim të jetës private dhe familjare, Pjesa I. Struktura e nenit 8, pika 1). Këto të drejta, bazuar në sistemin e KEDNJ-së dhe praktikën relevante gjyqësore të GJEDNJ-së, sigurohen përmes (i) detyrimeve negative, përkatësisht detyrimit të shtetit për të mos “ndërhyrë” në jetën private dhe familjare; dhe (ii) detyrimeve pozitive, përkatësisht detyrimit të shtetit për t’u siguruar që këto të drejta të gëzohen në mënyrë efektive.

84. Më saktësisht, përderisa, GJEDNJ thekson se qëllimi parësorë i nenit 8 të KEDNJ-së është të ofrojë mbrojtje kundër “ndërhyrjeve” arbitrare në jetën private, familjare, të vendbanimit dhe korrespondencën nga një autoritet publik, detyrim ky i llojit klasik negativ, shtetet anëtare kanë gjithashtu detyrime pozitive për të siguruar që të drejtat e nenit 8 të KEDNJ-së, të respektohen madje edhe ndërmjet palëve private. (Shih, në këtë kontekst dhe ndër tjerash, rastin e GJEDNJ-së, *Bărbulescu kundër Rumanisë*, Aktgjykim i 5 shtatorit 2017, paragrafët 108-111). Këto detyrime pozitive mund të përfshijnë miratimin e masave të nevojshme për të siguruar respektimin e jetës private, duke përfshirë edhe sigurimin e një kornize ligjore që mbron të drejtat e individëve dhe kur është e përshtatshme, edhe përcaktimin e zbatimit e masave të veçanta, përfshirë ato që ndërlidhen me respektimit efektiv të integritetit fizik dhe psikologjik të parashtruesve përkatës. (Shih, për shembull, rastin e GJEDNJ-së, *Evans kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 10 prillit 2007, paragrafi 75 dhe referencat e përdorura aty dhe rastin *R.R kundër Polonisë*, Aktgjykim i 26 majit 2011, paragrafët, 184 dhe 185 dhe referencat e përdorura aty).
85. Në secilin rast para GJEDNJ-së dhe i cili ngërthen pretendime që ndërlidhen me nenin 8 të KEDNJ-së, GJEDNJ pasi të ketë vlerësuar dhe konstatuar aplikueshmërinë e nenit 8 të KEDNJ-së në rrethanat e rastit përkatës, vlerëson nëse këndvështrimi i saj në shqyrtimin e rastit përkatës duhet të jetë nga aspekti i detyrimit negativ apo pozitiv të shtetit. Përderisa vet GJEDNJ ka theksuar se dallimi në mes këtyre dy aspekteve nuk është gjithëherë i qartë, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së vënë në pah disa rregulla mbi të cilat GJEDNJ bazohet në përcaktimin e këtij këndvështrimi. (Shih Udhëzuesin për nenin 8 të KEDNJ, Pjesa I. Struktura e nenit 8, pika B). Në parim, është e rëndësishme të vlerësohet nëse shteti ka vepruar, përkatësisht “ndërhyrë”, apo shteti ka dështuar të veprojë, më saktësisht nëse shteti përkatës, ka dështuar që përmes sistemit të tij ligjor ose administrativ të sigurojë të drejtën e respektimit të jetës private dhe familjare në rrethanat e këtij rasti. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Gaskin kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 7 korrikut 1989, paragrafi 41).

86. Në rast se GJEDNJ vlerëson se rasti përkatës ngërthen aspekte të detyrimeve negative, GJEDNJ fillimisht vlerëson nëse në rrethanat e tij, ka një “*ndërhyrje*” në të drejtat e garantuara përmes nenit 8 të KEDNJ-së, dhe në rast të një vlerësimi afirmativ, GJEDNJ më tej vlerëson nëse kjo “*ndërhyrje*”, (i) është bërë në përputhje me ligjin, përkatësisht nëse e njëjta është e “*përcaktuar në ligj*”; (ii) ndjek një qëllim legjitim, përkatësisht ato qëllime të përcaktuara përmes paragrafit 2 të nenit 8 të KEDNJ-së; dhe (iii) është “*e domosdoshme në një shoqëri demokratike*”. (Për një sqarim të detajuar lidhur me këto tri kritere, shih Udhëzuesin për nenin 8 të KEDNJ-së, Pjesa I. Struktura e nenit 8, pikat C, D dhe E).
87. Ndërsa, në rast se GJEDNJ vlerëson se rasti përkatës ngërthen aspekte të detyrimeve pozitive, ajo duhet të marrë parasysh nëse rëndësia e interesit të parashtruesit përkatës kërkon imponimin e një detyrimi pozitiv të shtetit, p.sh. që shteti të bëjë diçka apo të ndërmarrë ndonjë veprim të caktuar ashtu që parashtruesi përkatës të mund të gëzojë të drejtën e tij të garantuar me nenin 8 të KEDNJ-së. Në këtë aspekt, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, janë disa faktorë të rëndësishëm të cilët duhet të vlerësohen, përkatësisht ato që ndërlidhen me parashtruesin përkatës, dhe ato që ndërlidhen me rolin e shtetit përkatës. Përkitazi me të parin, është e rëndësishme të vlerësohet rëndësia e interesave të parashtruesit përkatës dhe nëse të njëjtat ndërlidhen me “*vlerat themelore*” ose “*aspektet thelbësore*” të jetës së tij/saj private, ndërsa përkitazi me të dytin, është e rëndësishme të vlerësohet nëse detyrimi i pretenduar i shtetit është “*i ngushtë dhe i saktë*” apo “*i gjerë dhe i papërcaktueshëm*” dhe cila është barra që detyrimi do t’ia impononte shtetit përkatës. (Shih Udhëzuesin për nenin 8 të KEDNJ-së, Pjesa I. Struktura e nenit 8, B. pika 5; shih, po ashtu, rastin e GJEDNJ-së *Hämäläinen kundër Finlandës*, Aktgjykim i 16 korrikut 2014, paragrafi 66 dhe referencat në të).
88. Thënë këtë, në të dy rastet, vëmendje duhet t’i kushtohet tri çështjeve vijuese (i) ekuilibrit të drejtë që duhet të arrihet midis interesave konkurruese të individit dhe komunitetit në tërësi (shih rastet e GJEDNJ-së, *Dickson kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 4 dhjetorit 2007, paragrafi 70; *Evans kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafi 75; *Gaskin kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafi 40; *Hamalainen kundër Finlandës*, cituar më lart, paragrafi 65; dhe *Odievre kundër Francës*, Aktgjykim i 13 shkurtit 2003, paragrafi 40 dhe referencat e përdorura në to). Në këtë aspekt, GJEDNJ, gjithashtu ka theksuar, se në arritjen e këtij ekuilibri, në rast të detyrimeve pozitive të shtetit, qëllimet legjitime të përmendura në paragrafin e dytë të nenit 8 të KEDNJ-së mund të jenë të një relevance të caktuar, përkundër faktit që ky paragraf i referohet vetëm qëllimeve legjitime në kontekst të “*ndërhyrjeve*” në të drejtën e mbrojtur nga paragrafi i parë i të njëjtit nen, përkatësisht detyrimeve negative të një shteti (shih, ndër tjerash, rastin e GJEDNJ-së, *Gaskin kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafi 42); (ii) qëllimit të KEDNJ-së që të garantojë të drejta që nuk janë “*teorike ose iluzore*”, por të drejta që janë “*praktike dhe efektive*” (shih, ndër tjerash, rastin e GJEDNJ-së *R.R kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 191 dhe referencave të përdorura aty); dhe (iii) procesit të drejtë të vendimmarrjes dhe i cili ngërthen garancitë e nevojshme për respektimin e interesave të individit të mbrojtura me nenin 8 të KEDNJ-së, përkundër faktit që ky i fundit nuk përmban kërkesa të qarta procedurale (shih në këtë aspekt dhe ndër tjerash, rastet e GJEDNJ-së, *Buckley kundër Mbretërisë*

së *Bashkuar*, Aktgjykim i 29 shtatorit 1996, paragrafi 76; *Tanda Muzinga kundër Francës*, Aktgjykim i 10 korrikut 2014, paragrafi 68; dhe *M.S. kundër Ukrainës*, Aktgjykim i 11 korrikut 2017, paragrafi 70).

89. Në fund, gjithashtu duhet të theksohet se, shtetet gëzojnë një “*margjinë të caktuar të vlerësimit*” për përcaktimin e gjerësisë së të cilës një numër faktorësh duhet të merren parasysh. Për shembull, kur një aspekt i rëndësishëm i ekzistencës dhe identitetit të individit është në pyetje, margjina e lejuar e vlerësimit për shtetin është më e kufizuar. (Shih, për shembull, rastet e GJEDNJ-së *X dhe Y kundër Holandës*, Aktgjykim i 26 marsit 1985, paragrafët 24 dhe 27; *Christine Goodëin kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 11 korrikut 2002, paragrafi 90; dhe *Pretty kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 29 prillit 2002, paragrafi 70-71). Megjithatë, në rastet kur nuk ka konsensus brendapërbrenda Shteteve Anëtare të Këshillit të Evropës, as për sa i takon rëndësisë së interesit në pyetje e as mënyrës më të mirë për të mbrojtur atë interes, e sidomos në rastet që ngrehin çështje të ndjeshme të moralit apo të etikës, margjina e vlerësimit do të jetë më e gjerë. (Shih rastet e GJEDNJ-së, *X, Y dhe Z kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 22 prillit 1997, paragrafi 44; *Frette kundër Francës*, Aktgjykim i 26 shkurtit 2002, paragrafi 41; dhe *Christine Goodëin kundër Mbretërisë së Bashkuara*, cituar më lart, paragrafi 85).

Aplikimi i parimeve të përgjithshme në rrethanat e rastit konkret

90. Në vijim, Gjykata, duke u bazuar në parimet e lartcekura përkitazi me nenin 8 të KEDNJ-së, do të trajtojë pretendimet e parashtruesit të kërkesës duke e aplikuar mbi këtë vlerësim praktikën relevante gjyqësore të GJEDNJ-së. Gjykata, rrjedhimisht, së pari do të trajtojë, çështjen e aplikueshmërisë së nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së për sa i përket çështjeve konkrete të këtij rasti, respektivisht, refuzimit të kërkesës së parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e të birit të ndjerë I.F. në RTHV nga autoritet publike në Republikën e Kosovës. Pas përcaktimit të aplikueshmërisë së neneve relevante të Kushtetutës dhe KEDNJ-së, Gjykata më tutje, do të shqyrtojë dhe përcaktojë nëse kërkesa duhet trajtuar nga këndvështrimi i detyrimit negativ apo pozitiv të Republikës së Kosovës. Në rast se duhet të trajtohet nga këndvështrimi i detyrimit negativ, ajo do të vlerësojë nëse ka pasur “*ndërrhyrje*” në të drejtat e parashtruesit të kërkesës dhe nëse “*ndërrhyrja*” e tillë: (i) ka qenë “*në përputhje me ligjin*” ose “*e përcaktuar me ligj*”; (ii) ka “*ndjekur një qëllim legjitim*”; dhe (iii) ka “*qenë e domosdoshme në një shoqëri demokratike*.” Ndërsa, në rast se çështja specifike duhet të trajtohet nga këndvështrimi i detyrimit pozitiv, Gjykata do të ekzaminojë nëse, në rrethanat e rastit konkret, shteti ka pasur detyrim të ndërmarrë masa përmes të cilave do të sigurohej realizimi efektiv i të drejtës së parashtruesit të kërkesës për një jetë private, siç është garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së.

(i) *Aplikueshmëria e nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ në rrethanat e rastit konkret*

91. Në këtë kontekst, Gjykata fillimisht rithekson se e drejta për jetë private është e përfshirë në (i) paragrafin 1 të nenit 36 të Kushtetutës, i cili nen shprehimisht

përcakton se: “Çdokush gëzon të drejtën që t’i respektohet jeta private [...]” dhe, siç është cekur më lart, (ii) paragrafin 1 të nenit 8 të KEDNJ-së, dhe i cili shprehimisht përcakton se “Çdokush ka të drejtën e respektimit të jetës së tij private [...]”.

92. Praktika gjyqësore e GJEDNJ-së në interpretimin e kësaj të drejte përfshinë edhe integritetin fizik, psikologjik dhe moral të një personi. (Shih Udhëzuesin e për nenin 8 të KEDNJ-së; Pjesën II. Jeta Private; B. Integriteti Fizik, Psikologjik dhe Moral). Në kuadër të kësaj të drejte, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së ngërthen edhe rastet që ndërlidhen me çështje të vdekjes, përfshirë mënyrën e saj, por edhe ato që ndërlidhen më varrimin, çështje këto që para GJEDNJ-së janë ngritur kryesisht nga familjarët e të ndjerëve. Më saktësisht, kategoria e jetës private të nenit 8 të KEDNJ-së përfshin praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, si në lidhje me çështjet e përfundimit të jetës ashtu edhe ato që kanë të bëjnë me varrimin. Praktika gjyqësore që ka të bëjë me të parën, kryesisht përbëhet nga rastet që lidhen me të drejtën për të vendosur mënyrën e vdekjes së një personi. (Shih rastet e GJEDNJ-së, *Pretty kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafi 67; *Haas kundër Zvicrës*, Aktgjykim i 20 janarit 2011, paragrafi 51; *Koch kundër Gjermanisë*, Aktgjykim i 19 korrikut 2012, paragrafi 52; dhe *Gard dhe të tjerë kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Vendim i 27 qershorit 2017, paragrafët 118-124). Ndërsa, praktika gjyqësore që ka të bëjë me të dytën, përkatësisht çështjet lidhur me varrimin, kryesisht ka të bëjë me rastet që ndërlidhen me mënyrën e trajtimit të trupit të një të afërmi të ndjerë, si dhe mundësinë për të marrë pjesë në varrim dhe për të shprehur respekt në varrin e një të afërmi. (Shih rastet e GJEDNJ-së, *Solska dhe Rybicka kundër Polonisë*, Aktgjykimi i 20 shtatorit 2018, paragrafët 106-108; dhe *Hadri-Vionnet kundër Zvicrës*, Aktgjykim i 14 shkurtit 2008, paragrafët 51-52).
93. Gjykata vë theks në faktin që rasti i parashtruesit të kërkesës dallon nga rastet e GJEDNJ-së të vendosura në këtë kontekst sepse nuk përfshin drejtpërdrejtë një çështje që ndërlidhet me mënyrën e varrimit të të ndjerit I.F. Gjykata rikujton që, bazuar në shkresat e lëndës, i ndjeri I.F. është varrosur më 16 qershor 2013 dhe pretendimet e parashtruesit të kërkesës nuk ndërlidhen me mënyrën e varrimit të tij, por me faktin që shteti, përkatësisht autoritet publike në Republikën e Kosovës, kanë refuzuar që të ndjerin të regjistrojnë si të vdekur në RTHV.
94. Megjithatë, Gjykata vëren që mos regjistrimi i të ndjerit të RTHV ndërlidhet në mënyrë të drejtpërdrejtë me vdekjen e të ndjerit dhe përkatësisht edhe me integritetin psikologjik e moral të familjes së tij, e për më tepër edhe me statusin civil të bashkëshortes dhe të birit si rezultat i vdekjes së tij. Familja e parashtruesit të kërkesës është vënë në pamundësi për të përmbyllur procesin psikologjik të vdekjes së të birit në aspektin formal dhe juridik sepse në regjistrat civil të shtetit ai figuron i gjallë.
95. Në këtë kontekst, Gjykata duhet të konstatojë se rrethanat e parashtruesit të kërkesës hyjnë në fushëveprimin e të drejtës në jetë private e familjare dhe rrjedhimisht, paragrafi 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së, e të cilët, për pasojë, janë të aplikueshëm në rrethanat e rastit konkret. Si rezultat, Gjykata në vijim do të vlerësojë nëse refuzimi i kërkesës së parashtruesit të kërkesës nga autoritetet publike për regjistrimin e vdekjes së të

birit të tij I.F. në RTHV, fillimisht nga Agjencia e Regjistrimit Civil, dhe më pas nga gjykatat e rregullta, është në përputhshmëri ose jo me të drejtat e garantuara përmes neneve të lartcekura. Thënë këtë, dhe siç është sqaruar më lart, paraprakisht, Gjykata duhet të vlerësojë, nëse rrethanat e rastit konkret, duhet të vlerësohen nga këndvështrimi i detyrimit negativ apo pozitiv të Republikës së Kosovës.

(ii) *Natyra e detyrimit të Shtetit – nëse rasti ngërthen një “ndërhyrje” ose detyrim pozitiv*

96. Siç u theksua më lart, pas vlerësimit të aplikueshmërisë së nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, Gjykata duhet të përcaktojë nëse kërkesa dhe pretendimet e parashtruesit të kërkesës, duhet të trajtohet nga perspektiva e detyrimeve negative apo pozitive të shtetit. Përderisa, siç ka theksuar edhe vet GJEDNJ, dallimi në mes këtyre dy kategorive detyrimesh nuk është gjithnjë i prerë, në parim kategoria e parë ndërlidhet me detyrimin e shtetit për të mos “ndërhyrë” në të drejtat dhe liritë themelore, përderisa kategoria e dytë, ndërlidhet me detyrimin e shtetit për ndërmarrjen e masave përmes të cilave sigurohet garantimi i të drejtës së parashtruesit përkatës për jetë private.
97. Gjykata rikujton që në rrethanat e rastit konkret, kërkesa e parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e mëvonshëm të vdekjes së të birit të tij në RTHV ishte refuzuar nga Komuna e Prishtinës, refuzim ky i cili ishte vërtetuar nga Agjencia e Regjistrimit Civil. Kjo e fundit, kishte konfirmuar të njëjtin vendim edhe pas Aktgjykimit fillestar të Gjykatës Themelore, përkatësisht Aktgjykimit [Nr. 1652/13] të 16 majit 2014. Vendimi i Agjencisë së Regjistrimit Civil ishte kontestuar sërish në gjykatat e rregullta, të cilat, siç është cekur më lart, kanë vërtetuar të njëjtin, duke refuzuar përfundimisht regjistrimin e mëvonshëm të të ndjerit në RTHV. Për pasojë, që nga fillimi i procedurave përkatëse, përkatësisht kërkesa e parë e parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e mëvonshëm të të birit në RTHV në tetor të vitit 2013 dhe deri në vendimin e kontestuar të Gjykatës Supreme të 22 dhjetorit 2017, kanë kaluar pesë (5) vjet në kuadër të të cilave i ndjeri I.F. nuk është regjistruar në RTHV, duke e lënë të cenuar integritetin psikologjik e moral të familjes së tij edhe të pazgjidhur statusin civil të bashkëshortes dhe birit të të ndjerit.
98. Në rrethanat të tilla, Gjykata konsideron se autoritetet publike, duke refuzuar kërkesën e parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e të birit të tij të ndjerë në RTHV, jodetyrimisht kanë “ndërhyrë” në të drejtën e parashtruesit të kërkesës për jetë private, por të njëjtat kanë dështuar të veprojnë. Më saktësisht, procedurat e ndjekura të sistemit administrativ e gjyqësor, nuk kanë rezultuar në realizimin e të drejtës së parashtruesit të kërkesës për respektimin e jetës së tij private. (Shih, për një konstatim të ngjashëm përkundër dallimit në rrethanat faktike, rastin e GJEDNJ-së, *Gaskin kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafi 41). Për pasojë, Gjykata konsideron që rrethanat e rastit konkret, kërkojnë vlerësimin nga këndvështrimi i detyrimeve pozitive të shtetit, përkatësisht nëse shteti ka pasur detyrim që të ndërmarrë masa përmes të cilave do të sigurohej realizimi efektiv i të drejtës së parashtruesit të kërkesës për një jetë private, siç është garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së.

99. Për të përcaktuar nëse autoritetet publike kanë ndërmarrë të gjitha veprimet e nevojshme, përkatësisht kanë vepruar në përputhshmëri me detyrimet e tyre pozitive për respektimin e jetës private të parashtruesit të kërkesës, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së dhe siç është sqaruar më lart, në vijim, Gjykata duhet të analizojë ekuilibrin e drejtë në mes interesave konkurruese të individit dhe komunitetit në tërësi, përkatësisht interesave private dhe publike. Në përcaktimin e këtij ekuilibri duhet të merret parasysh (i) rëndësia e interesit të parashtruesit të kërkesës, përkatësisht rëndësia e regjistrimit të të birit të tij të ndjerë në RTHV dhe rregullimi i statusit civil i bashkëshortes dhe të të birit të të ndjerit dhe nëse kjo çështje ndërlidhet me “vlerat themelore” ose “aspektet thelbësore” të jetës së tij private; dhe (ii) natyra e detyrimit të autoriteteve publike, përkatësisht nëse detyrimi i pretenduar i shtetit është “i ngushtë dhe i saktë” apo “i gjerë dhe i papërcaktueshëm” dhe barra që detyrimi përkatës do t’ia impononte shtetit. Përgjatë këtij vlerësimi gjithashtu duhet të ketë parasysh nëse procesi i vendimmarrjes përkitazi me të drejtat e parashtruesit të kërkesës për jetë private ka qenë i drejtë dhe ka rezultuar në realizimin e të drejtave “praktike dhe efektive” për parashtruesin e kërkesës dhe jo thjeshtë “teorike ose iluzore”, sepse një rezultat i tillë nuk do të ishte në përputhje as me Kushtetutën dhe as KEDNJ-në. Prandaj, në vijim, Gjykata, do të shtjellojë nëse në rrethanat e rastit konkret, është arritur ekuilibri i nevojshëm për mbrojtjen e interesave të parashtruesit të kërkesës për respektimin e të drejtës së tij për një jetë private.

(iii) *Ekulibri në mes të interesave konkurruese – e drejta e parashtruesit të kërkesës për respektimin e jetës private dhe detyrimet e shtetit*

100. Bazuar në parimet e lartcekura e të cilat janë relevante për përcaktimin e ekuilibrit të drejtë në mes interesave konkurruese të individit dhe komunitetit në tërësi, Gjykata fillimisht vë theks në rëndësinë e interesit të parashtruesit të kërkesës, përkatësisht rëndësinë e regjistrimit të të birit të tij të ndjerë në RTHV.

101. Gjykata në këtë aspekt, fillimisht thekson se, në rrethanat e rastit konkret, nuk është kontestuese se (i) I.F. ka vdekur në Suedi më 7 qershor 2013; (ii) se vdekja e tij është konfirmuar përmes parashtrësës [nr.09/13] të 8 qershorit 2013 të lëshuar nga Ambasada e Republikës së Kosovës në Suedi përmes të cilës “Autoritetet përkatëse të Republikë së Kosovës janë informuar lidhur me vdekjen e tij” dhe u konfirmua se “nuk ka asnjë pengesë për riatdhesimin e tij në Republikën e Kosovës”; dhe (iii) se i njëjti është varrosur më 16 qershor 2013 në Prishtinë. Vdekja e tij nuk është kontestuar nga asnjëri nga autoritetet publike në Republikën e Kosovës. Megjithatë, të njëjtat autoritete, kanë refuzuar regjistrimin e shtetasit I.F. si të vdekur në RTHV, duke marrë parasysh që nuk ekziston një raport mjekësorë në emër të I.F. dhe i cili konfirmon vdekjen e tij, kërkesë kjo për regjistrimin e një të vdekuri në RTHV, e përcaktuar përmes Ligjit për Gjendjen Civile dhe Udhëzimin përkatës Administrativ.

102. Gjykata gjithashtu thekson se nuk është kontestuese që regjistrimi i vdekjes së të ndjerit I.F. në RTHV është i një rëndësie të madhe për parashtruesin e kërkesës dhe familjen e tij. Gjykata tashmë ka pranuar statusin e viktimës të tij duke vënë theks në faktin se (i) pamundësia e regjistrimit të të birit të tij si të vdekur në RTHV edhe pas shtatë (7) vitesh prej vdekjes së tij, ka rezultuar për pasojë në vuajtjen e vazhdueshme të familjes së tij në cenim të integritetit

psikologjik e moral si një ndër aspektet e mbrojtura në kuadër të së drejtës për jetë private, siç është garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së; dhe (ii) statusi i pazgjidhur civil i bashkëshortes dhe të birit të të ndjerit mbetet peng i refuzimit të regjistrimit të I.F.-së si të vdekur në RTHV. Më saktësisht, në regjistrat civil, I.F. figuron si i gjallë, duke i pamundësuar bashkëshortes dhe të birit të tij të mitur rregullimin e gjendjes së tyre civile. Refuzimi nga autoritetet publike për të regjistruar të ndjerin I.F. në RTHV, pamundëson rregullimin e këtij statusi civil, duke afektuar, ndër të tjera, edhe mundësinë e lëvizjes së të birit të mitur jashtë shtetit të Kosovës, vetëm me të ëmën e tij. Prandaj, rrethanat e rastit reflektojnë rëndësinë e madhe për parashtruesin e kërkesës dhe të familjes së tij, për regjistrimin e vdekjes së të ndjerit I.F. në RTHV. Këto rrethana padyshim ngërthejnë “*aspekte thelbësore*” për realizimin e të drejtës për jetë private, siç është garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së. (Shih, në këtë kontekst, përkundër dallimit në rrethanat faktike të rastit, vlerësimin e GJEDNJ-së në rastin *Dickson kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafi 72).

103. Siç është sqaruar më lart, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, rëndësia e çështjeve që ngërthen një rast, duhet të balancohet dhe ekuilibrohet me detyrimet e shtetit. Në këtë aspekt, fillimisht është shumë e rëndësishme të vlerësohet (i) nëse detyrimi i pretenduar i shtetit është “*i ngushtë dhe i saktë*” apo “*i gjerë dhe i papërcaktueshëm*”; dhe (ii) cila është barra që detyrimi përkatës do t’ia impononte shtetit. Gjykata në këtë kontekst rithekson se në rrethanat e rastit konkret, kërkesa e parashtruesit të kërkesës është regjistrimi i të birit të tij të ndjerë në RTHV. Kjo kërkesë në raport me detyrimin e shtetit në kontekst të së drejtës së tij për jetë private është (i) në fakt “*e ngushtë dhe e saktë*” dhe jo “*e gjerë dhe e papërcaktueshme*”; dhe (ii) kërkesa e parashtruesit të kërkesës për veprimet që duhet të ndërmerret shteti, nuk paraqet barrë joproporcionale për shtetin. Këto dy konstatime të Gjykatës, janë të bazuara në shqyrtimin e rasteve të ngjashme që burojnë nga praktika gjyqësore e GJEDNJ-së, dhe në të cilat ndër të tjera, është shqyrtuar natyra e pretendimeve dhe e barrës që të njëjtat ia imponojnë shtetit. Për shembull, për dallim nga rrethanat e rastit konkret, në rastin *Botta kundër Italisë*, GJEDNJ kishte konstatuar se pretendimet e parashtruesit përkatës për qasje në mjetet e nevojshme për personat me aftësi të kufizuara gjatë pushimeve të tij në një resort larg vendbanimit të tij, ishin të një natyre kaq “*të gjerë dhe të papërcaktueshme*” sa që nuk do të mund të rezultonin në lidhje të drejtpërdrejtë midis masave që shteti do të duhej t’i ndërmerrete për të siguruar kërkesat për jetën private të parashtruesit përkatës. (Shih, rastin *Botta kundër Italisë*, Aktgjykim i 24 shkurtit 1998, dhe veçanërisht paragrafin 35 të tij për konstatimin përkatës të GJEDNJ-së). Në anën tjetër, po ashtu për dallim nga rrethanat e rastit konkret, në rastin *Rees kundër Mbretërisë së Bashkuar*, GJEDNJ kishte konstatuar se realizimi i kërkesës së parashtruesit përkatës do të kërkonte ndryshime shumë substanciale në mënyrën e menaxhimit të regjistrave të lindjeve me pasoja të natyrës administrative edhe për pjesën tjetër të popullsisë, prandaj kërkesa e parashtruesit përkatës, do të impononte detyrime joproporcionale për shtetin, dhe do të tejkalonte ekuilibrin e nevojshëm të interesave të parashtruesit dhe interesave të të tjerëve, duke theksuar se shtrirja e garancive të nenit 8 të KEDNJ-së, nuk mund të shkojë aq larg. (Shih, rastin *Rees kundër Mbretërisë së*

Bashkuar, Aktgjykim i 17 tetorit 1986, dhe veçanërisht paragrafin 43 të tij për konstatimin përkatës të GJEDNJ-së).

104. Prandaj, dhe bazuar në sqarimet si më sipër, Gjykata duhet të konstatojë se aspektet që ngërthen çështja në rrethanat e rastit konkret janë të një rëndësie të madhe për parashtruesin e kërkesës dhe se të njëjtat janë “*të ngushta dhe të sakta*” dhe si të tilla, nuk ngarkojnë shtetin me detyrime joproporcionale. Thënë këtë, dhe në këtë kontekst, Gjykata në vijim duhet gjithashtu të vlerësojë nëse veprimet e ndërmarra nga autoritet publike, përkatësisht Agjencia e Regjistrimit Civil dhe gjykatat e rregullta, janë në përputhshmëri me detyrimet e shtetit për respektimin e jetës private të parashtruesit të kërkesës dhe rrjedhimisht, nëse të njëjtat kanë garantuar një ekuilibër të drejtë në mes interesave konkurruese të parashtruesit të kërkesës dhe të komunitetit në tërësi.
105. Në këtë aspekt, dhe fillimisht Gjykata rikujton që Komuna e Prishtinës, Agjencia e Regjistrimit Civil dhe gjykatat e rregullta, kanë refuzuar regjistrimin e të ndjerit I.F. në RTHV, me arsyetimin se mungon raporti mjekësor i cili vërteton vdekjen e I.F., dhe se raporti i lëshuar nga autoritetet shëndetësore suedeze është në emër të A.H. dhe jo I.F. Në këtë aspekt, Gjykata thekson se nuk është kontestuese se (i) raporti i institucionit shëndetësor, përkatësisht institucionit shëndetësor në Suedi, konstaton vdekjen e personit A.H. dhe jo I.F.; (ii) dokumentacioni i Republikës së Kosovës për të ndjerin është në emër të I.F., në emër të të cilit, nuk rezulton të ketë asnjë raport mjekësor që konstaton vdekjen e tij; dhe (iii) për më tepër, është gjithashtu e saktë, që parashtruesi i kërkesës, si para gjykatave të rregullta, ashtu edhe në seancën dëgjimore publike, ka dështuar të sqarojë ndërlidhjen e të birit të tij I.F. me personin A.H., dhe i cili, sipas parashtruesit të kërkesës është emër “*i imagjinuar*”, dhe mund të jetë bërë për arsye të procedurës së azil-kërkimit.
106. Gjykata në këtë aspekt më tej thekson se regjistrimi i aktit të vdekjes është i rregulluar përmes Kreut VII për Regjistrim të Aktit të Vdekjes të Ligjit për Gjendjen Civile. Bazuar në paragrafin 3 të nenit 47 (Deklarimi i Vdekjes) të këtij ligji, deklarimi i vdekjes bëhet brenda tridhjetë (30) ditëve nga vdekja ose gjetja e kufomës dhe brenda gjashtëdhjetë (60) ditëve, kur vdekja ka ndodhur jashtë shtetit. Kur vdekjet raportohen pas afatit, ato kualifikohen në kategorinë e regjistrimeve të mëvonshme të rregulluara përmes nenit 54 (Regjistrimi i mëvonshëm) në kuadër të Kreut VIII mbi Regjistrimin e Mëvonshëm dhe Riregjistrimin të ligjit të lartcekur. Bazuar në paragrafin 2 të këtij neni, kriteret, forma, mënyra dhe procedura e regjistrimit të mëvonshëm rregullohet me akt nënligjor të nxjerrë nga Ministria përkatëse. Ky akt nënligjor, në rrethanat e rastit konkret, është Udhëzimi i referuar Administrativ, dhe i cili në nenin 15 të tij përcakton kriteret për regjistrimin e mëvonshëm të vdekjeve në regjistrin e të vdekurve dhe të cilat përfshijnë: (i) vërtetimin mbi vdekjen nga institucioni shëndetësor, nëse vdekja ka ndodhur në institucionin shëndetësor publik ose privat; (ii) certifikatën e lindjes; (iii) certifikatën e martesës për ata që kanë qenë të martuar; (iv) fotokopjen e dokumentit të identifikimit ose dokumenti i udhëtimit i personit për të cilin kërkohet certifikata; (v) dëshminë e dy dëshmitarëve që e kanë parë me sy të vdekurin ose e kanë bërë identifikimin e kufomës pa ndonjë dyshim nëse vdekja ka ndodhur jashtë institucionit shëndetësor; (vi) certifikatën e vdekjes internacionale, apo dokumentin e

barasvlershëm të lëshuar nga shteti ku ka ndodhur vdekja; dhe (vii) fletëpagesën që dëshmon pagesën e gjobës të specifikuar në këtë Udhëzim.

107. Në rrethanat e rastit konkret, dhe siç është përcaktuar edhe sipas arsytimit të gjykatave të rregullta, dokumentacioni i kërkuar përmes pikës 1.1 dhe 1.6 të nenit 15 të Udhëzimit Administrativ, nuk përkojnë dhe janë në kundërtë me ato të përcaktuara përmes pikave 1.2, 1.3 dhe 1.4 të të njëjtit Udhëzim. Më specifikisht, vërtetimi mbi vdekjen nga institucioni shëndetësor nuk përkon me certifikatën e lindjes, certifikatën e martesës dhe dokumentin e identifikimit të personit I.F.
108. Gjykata rikujton se duke u bazuar edhe në sqarimet e lartcekura, Agjencia e Regjistrimit Civil dhe gjykatat e rregullta, kanë argumentuar se regjistrimi i të ndjerit I.F. në RTHV, do të ishte në kundërshtim me nenin 15 të Udhëzimit Administrativ përkitazi me regjistrimin e mëvonshëm të vdekjeve dhe dispozitat përkatëse të Ligjit për Gjendjen Civile, sepse dokumentacioni mbi vdekjen i lëshuar nga institucioni shëndetësor, përkatësisht institucioni shëndetësor suedez, nuk përkon me dokumentacionin e lëshuar nga Republika e Kosovës.
109. Gjykata rikujton arsytimin e vendimit të kontestuar, përkatësisht Aktgjykimit [ARJ.UZVP.nr. 67/2017] të 22 dhjetorit 2017 të Gjykatës Supreme, dhe i cili në këtë aspekt, thekson si në vijim:

“Kjo Gjykatë gjatë vlerësimit konstatoj se gjykata e shkallës së dytë drejt ka vërtetuar se dokumentacioni që është bashkangjitur kërkesës për regjistrimin e vdekjes së IF në LTHV nuk përputhet me dokumentacionin e lëshuar nga R. e Kosovës. Krejt kjo për faktin se dokumentet mbi bazën e të cilave kërkohet të regjistrohet vdekja e që janë të lëshuara nga autoritetet suedeze, janë konstatuar që të gjitha janë në emër të AH, për deri sa regjistrimi i vdekjes kërkohet të bëhet në emër të IF. Kjo Gjykatë ka vlerësuar dhe pretendimet e paditësit se fjala është për të njëjtin person pasi i ndjeri IF ka jetuar në Suedi dhe vdekja ka ndodhur atje, por si të tilla këto pretendime nuk mund të aprovohen si të bazuara për të regjistruar vdekjen në LTHV, pasi që janë në kundërshtim me nenin 15 të UA 02/2012 i cili qartë përcakton kriteret që duhen të plotësohen nga kërkuesi.”

110. Thënë këtë, dhe përderisa nuk është kontestuese se ekzistenca e një raporti mjekësor për regjistrimin e mëvonshëm të vdekjes në RTHV është kriter dhe kërkesë e Udhëzimit përkatës Administrativ, Gjykata thekson se interpretimi dhe aplikimi skajshmërisht formal i ligjit të aplikueshëm në rrethanat e rastit konkret, duke mos marrë parasysh rrethanat e veçanta të parashtruesit të kërkesës dhe pasojat e refuzimit të regjistrimit të të birit të tij të ndjerë në RTHV, autoritetet publike, përfshirë gjykatat e rregullta, nuk kanë reflektuar “*kujdesin e duhur*” për ta respektuar jetën private dhe familjare të parashtruesit të kërkesës të garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së dhe praktikës përkatëse gjyqësore të GJEDNJ-së.
111. Ky konstatim fillimisht sepse përtej Gjykatës Kushtetuese, dhe e cila bazuar në nenin 112 [Parimet e Përgjithshme] të Kapitullit VIII [Gjykata Kushtetuese] të Kushtetutës është autoriteti përfundimtarë në Republikën e Kosovës për interpretimin e Kushtetutës, është po ashtu detyrim kushtetues i organeve

administrative dhe gjykatave të rregullta që pretendimet për shkelje të të drejtave dhe lirive themelore, t'i vlerësojnë dhe interpretojnë bazuar në të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë. Ky detyrim buron nga neni 21 [Parimet e Përgjithshme] i Kapitullit II [Të Drejtat dhe Liritë Themelore] të Kushtetutës, sipas të cilit, ndër të tjera, të drejtat dhe liritë themelore të njeriut “janë bazë e rendit juridik të Republikës së Kosovës”.

112. Në kuadër të këtyre të drejtave dhe lirive themelore hyjnë edhe ato të garantuara me marrëveshje dhe instrumente ndërkombëtare të përfshira në nenin 22 të Kushtetutës. Gjykata rikujton që marrëveshjet dhe instrumentet ndërkombëtare të garantuara përmes nenit 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] të Kushtetutës, përfshijnë edhe KEDNJ-në. Gjykata gjithashtu rikujton që të gjitha të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me marrëveshjet dhe instrumentet ndërkombëtare (i) janë të garantuara edhe me Kushtetutë; (ii) zbatohen drejtpërdrejtë në Republikën e Kosovës; dhe (iii) kanë prioritet, në rast konflikti, ndaj dispozitave e ligjeve dhe akteve të tjera të institucioneve publike. Gjykata më tej thekson se interpretimin e këtyre të drejtave dhe lirive themelore, të gjitha organet administrative, gjykatat e rregullta si dhe Gjykata Kushtetuese, janë të detyruara të bëjnë në harmoni me vendimet gjyqësore të GJEDNJ-së. Një detyrim i tillë buron nga neni 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] i Kushtetutës së Republikës së Kosovës ku specifikisht përcaktohet që: *“Të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.”*
113. Në këtë kontekst, Gjykata thekson se tashmë është e qartë se praktika relevante gjyqësore e GJEDNJ-së, kërkon që në vlerësimin e pretendimeve që ndërlidhen me të drejtën për jetë private, siç është garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së, (i) duhet të merren parasysh rrethanat e një parashtruesi të kërkesës dhe rëndësia e pretendimeve përkatëse për respektimin efektiv të jetës private; dhe (ii) se procesi i vendimmarrjes përkitazi me të njëjtat pretendime duhet të jetë në tërësinë e tij i drejtë dhe të rezultojë në realizimin e të drejtave *“praktike dhe efektive”* për parashtruesin e kërkesës, dhe jo thjeshtë *“teorike ose iluzore”*, sepse një rezultat i tillë nuk do të ishte në përputhje as me Kushtetutën dhe as me KEDNJ-në.
114. Në rrethanat e rastit konkret, dhe në kundërshtim me këto parime, Gjykata thekson se përtej interpretimit dhe aplikimit skajshmërisht formal të ligjit të aplikueshëm, autoritet publike nuk kanë marrë parasysh as rrethanat e veçanta të parashtruesit të kërkesës dhe as pasojat e vendimmarrjes së tyre për të drejtën për jetë private e familjare të parashtruesit të kërkesës. Kjo sepse, përkundër faktit që nuk është kontestuese që në rrethanat e rastit konkret nuk ekziston një raport mjekësor në emër të I.F., nuk është gjithashtu kontestuese se I.F. ka vdekur dhe se mosregjistrimi i tij si i tillë në RTHV, ka pasojat të rënda për bashkëshorten dhe të birin e mitur të të ndjerit I.F., duke i lënë të parët, me status të pazgjidhur civil dhe gjithashtu pa asnjë mundësi për të zgjidhur të njëjtin në të ardhmen.
115. Për më tepër, përkundër detyrimeve që ngërthen paragrafi 1 i nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së dhe praktika respektive gjyqësore e GJEDNJ-së, autoritetet publike përfshirë gjykatat e rregullta, në kufizimin e të

drejtave të parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenet e lartcekura, nuk kanë ndërmarrë asnjë analizë lidhur me ekuilibrin e drejtë që duhet të arrihet midis interesave konkurruese të individit dhe komunitetit në tërësi dhe për më tepër, nuk kanë përfshirë në vendimet e tyre asnjë arsytim të vetëm lidhur me qëllimet legjitime mbi bazën e të cilave mund të kufizohen të drejtat e garantuara për jetë private dhe familjare. Gjykata rikujton që në kuptim të vlerësimit të realizimit të këtyre të drejtave nga këndvështrimi i detyrimeve pozitive të shtetit, qëllimet legjitime mbi bazën e të cilave mund të kufizohen të drejtat dhe liritë përkatëse, siç janë përcaktuar në paragrafin 2 të nenit 8 të KEDNJ-së, nuk janë përcaktuese sepse të njëjtat në parim ndërlidhen me vlerësimin e detyrimeve negative të shtetit, përkatësisht ato të detyrimit të mos “ndërhurjes”, megjithatë të njëjtat, duhet të merren gjithashtu parasysh sepse bazuar në praktikën gjyqësorë të GJEDNJ-së, kanë një relevancë të caktuar edhe në kontekst të vlerësimit të detyrimeve pozitive të shtetit.

116. Në rrethanat e rastit konkret, autoritetet publike të Republikës së Kosovës, Agjencia për Regjistrimin Civil dhe gjykatat e rregullta, respektivisht, përkundër (i) zbatimit të drejtpërdrejtë të KEDNJ-së në Republikën e Kosovës dhe prioritetit të saj, në rast konflikti, ndaj dispozitave e ligjeve dhe akteve të tjera të institucioneve publike, siç është përcaktuar në nenin 22 të Kushtetutës; dhe (ii) detyrimit që të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë, të interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të GJEDNJ-së, siç është përcaktuar në nenin 53 të Kushtetutës, përtej aplikimit të Ligjit për Gjendjen Civile, nuk kanë shqyrtuar dhe as arsyetuar, ekuilibrin e drejtë të nevojshëm në mes interesave konkurruese të individit dhe komunitetit dhe as qëllimet legjitime mbi bazën e të cilave e drejta për jetë private dhe familjare do të mund të kufizohet, siç kërkohet lidhur me të drejtën për jetë private të garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së.
117. Për më tepër, Gjykata vëren që përderisa autoritetet publike kanë refuzuar regjistrimin e të ndjerit I.F. në RTHV, me arsyetimin se mungon raporti mjekësor në emrin e tij, të njëjtat nuk kanë marrë parasysh (i) faktin që po autoritetet publike të Republikës së Kosovës, kanë konfirmuar vdekjen dhe kanë lehtësuar kthimin e të ndjerit I.F. nga Suedia në Kosovë; (ii) mundësinë e përdorimit të bashkëpunimit juridik ndërkombëtar në këtë çështje, në mënyrë që të sqarohen rrethanat që ndërlidhen me raportin mjekësor dhe rrjedhimisht, të mundësohet regjistrimi i të ndjerit në RTHV; dhe (iii) mundësinë që shpallja e të ndjerit si të vdekur dhe regjistrimi përkatës në regjistrat civil, të bëhet bazuar në dispozitat relevante të procedurës jokontestimore.
118. Më saktësisht dhe përkitazi me çështjen e parë, nuk është kontestuese që I.F. ka vdekur në Suedi më 7 qershor 2013. Këtë e ka konfirmuar parashtrësja [nr.09/13] e 8 qershorit 2013 e Ambasadës së Republikës së Kosovës në Suedi. Kufoma është transportuar në Kosovë përmes kompanisë përgjegjëse për shërbimet funerale në Linkoping. I ndjeri është varrosur në Prishtinë më 16 qershor 2013. Thënë këtë, dhe përkundër këtyre fakteve, në rrethanat e rastit konkret, nuk ekziston (i) një certifikatë ndërkombëtare e vdekjes ose certifikatë e vdekjes e lëshuar nga regjistri civil i vendit të vdekjes të përkthyer në gjuhët zyrtare të Kosovës; dhe (ii) nuk ka asnjë leje zyrtare varrimi të lëshuar nga Zyra e Gjendjes Civile. Përkundër mungesës së këtij dokumentacioni, shteti ka lehtësuar kthimin

e kufomës nga Suedia në Republikën e Kosovës dhe ka lejuar varrimin e të njëjtit, ndërsa në të njëjtën kohë, ka refuzuar regjistrimin e tij në RTHV.

119. Më specifikisht, dhe përkitazi me certifikatën ndërkombëtare të vdekjes, Gjykata vëren se përkundër kërkesave të përcaktuara në paragrafin 2 të nenit 52 (Regjistrimi i vdekjes së një shtetasi kosovar me vendbanim jashtë Kosovës) të Ligjit për Gjendjen Civile, nuk ka një certifikatë ndërkombëtare të vdekjes ose certifikatë të vdekjes të lëshuar nga regjistri civil i vendit të vdekjes të përkthyer në gjuhët zyrtare të Kosovës për të ndjerin I.F. Megjithatë, përkundër mungesës së certifikatës së lartcekur, dhe mungesës së një raporti mjekësor në emrin e të ndjerit I.F., vdekja e tij është konfirmuar përmes parashtrësës [nr.09/13] të 8 qershorit 2013 të lëshuar nga Ambasada e Republikës së Kosovës në Suedi, dhe rrjedhimisht, i njëjti është transferuar nga Suedia në Republikën e Kosovës, përmes Aeroportit Ndërkombëtar të Prishtinës. Ndërsa përkitazi me lejen e varrimit, Gjykata vëren se përkundër faktit që paragrafi 1 i nenit 50 të Ligjit për Gjendjen Civile, përcakton se varrimi mund të bëhet vetëm pas marrjes së lejes nga Zyra e Gjendjes Civile, dhe se bazuar në paragrafin 4 të këtij neni, leja për varrim nuk mund të lëshohet pa vërtetim të mjekut që konfirmon vdekjen apo pa urdhër të gjykatës, në rrethanat e të ndjerit I.F., nuk ka asnjë leje zyrtare varrimi. Kjo e fundit, konfirmohet edhe nga Komuna e Prishtinës përgjatë diskutimit në seancën publike dëgjimore, por edhe përmes shkresës sqaruese të dorëzuar në Gjykatë më 19 shkurt 2020, përmes së cilës specifikisht sqarohet se Komuna e Prishtinës “*nuk mund të sigurojë asnjë dokument lidhur me vdekjen/varrimin e I.F., pasi që në sistemin e gjendjes civile ky person figuron si i gjallë*”. Megjithatë, I.F është varrosur më 16 qershor 2013 në Prishtinë.
120. Rrjedhimisht, përkundër faktit që autoritetet publike të Republikës së Kosovës, përkatësisht Ambasada e Kosovës në Suedi, e njeh faktin që I.F. ka vdekur; se të njëjtit i mundësohet kthimi në Republikën e Kosovës dhe në këtë aspekt, nuk paraqitet asnjë pengesë, dhe përkundër faktit që nuk ka asnjë kontest lidhur me faktin nëse I.F. ka vdekur dhe se i njëjti është i varrosur në Prishtinë para shtatë (7) vjetësh, autoritetet përkatëse publike të Republikës së Kosovës, kanë refuzuar regjistrimin e vdekjes së tij në RTHV, me arsyetimin se për të njëjtin nuk ka një raport mjekësor që vërteton vdekjen e tij, përkundër faktit që mungesa e këtij raporti, e për më tepër, edhe mungesa e certifikatës ndërkombëtare e vdekjes, nuk e ka penguar konfirmimin e vdekjes dhe kthimin e kufomës nga Suedia në Kosovë dhe varrimin e tij në Prishtinë më 16 qershor 2013. Veprime të tilla të pakoordinuara dhe të shkëputura nga njëra tjetra nga autoritetet publike të Republikës së Kosovës, kanë rezultuar në cenimin e të drejtave të parashtruesit të kërkesës për jetën e tij private të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ.
121. Në anën tjetër dhe përkitazi më çështjen e dytë të identifikuar më lart, Gjykata gjithashtu vë në pah faktin se, përtej sugjerimeve të Agjencisë së Regjistrimit Civil dhe Avokaturës Shtetërore, në seancën dëgjimore publike përkitazi me mundësinë e bashkëpunimit juridik ndërkombëtar në rrethanat e rastit konkret, gjykatat e rregullta, prej fillimit të procedurave gjyqësore në vitin 2014 e deri në nxjerrjen e vendimit të kontestuar në 2017, nuk i janë qasur kësaj mundësie për të tentuar sqarimin e ndërlidhjes në mes të ndjerit I.F. dhe atë A.H. apo edhe mungesës së raportit mjekësor në emër të I.F. nga institucioni shëndetësor suedez.

122. Gjykata në këtë aspekt vëren se (i) Ligji i vetëm që rregullon bashkëpunimin juridik ndërkombëtar në Republikën e Kosovës është ai që ndërlihet me çështjet penale, përkatësisht Ligji nr.04/L-213 për Bashkëpunimin Juridik Ndërkombëtar në Çështjet Penale, e që nuk është i aplikueshëm në rrethanat e rastit konkret; (ii) në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës, nuk është e publikuar asnjë Marrëveshje Ndërkombëtare me shtetin Suedez përkitazi me bashkëpunimin juridik ndërkombëtar; por megjithatë thekson se (iii) Ministria e Drejtësisë, më 30 shtator 2009, ka nxjerrë Udhëzim Administrativ nr. 2009/1-09 për Procedurën e Ofrimit të Ndhmës Juridike Ndërkombëtare në Çështjet Penale dhe Civile që ka për qëllim adresimin e kërkesave për ndihmë juridike ndërkombëtare në çështjet civile dhe penale, dhe i cili, përkundër faktit që është i karakterit të përgjithshëm, do të mund të kishte shërbyer si bazë për iniciimin e procedurave për bashkëpunimin juridik ndërkombëtar në rrethanat e rastit konkret. Gjykatat nuk iu kanë qasur kësaj mundësie dhe as nuk kanë arsyetuar mungesën e një iniciative të tillë.
123. Njëjtë, dhe përkitazi me çështjen e tretë, autoritetet publike kanë vepruar edhe lidhur me mundësinë e shpalljes së vdekjes së të ndjerit I.F., përmes paragrafit 2 të nenit 48 të Ligjit për Gjendjen Civile në lidhje me nenet 73 e 74 të Ligjit nr. 03/L-007 për Procedurën Jokontestimore (në tekstin e mëtejshëm: LPJ). Pjesa c) e këtij të fundit, përkatësisht “*Procedura e të provuarit të vdekjes së një personi*”, në nenet 73 dhe 74 të tij, përcakton mundësinë e konstatimit të vdekjes së një personi përmes aktvendimit, në qoftë se vdekja faktike e një personi nuk mund të provohet me anë të dokumentit të parashikuar me ligjin për librat amzë. Bazuar në po të njëjtin ligj, përkatësisht nenin 4 të tij, kjo procedurë përpos propozimit të personit fizik apo juridik, mund të iniciohet edhe me anë të propozimit të organit shtetëror. Gjykatat nuk iu kanë qasur kësaj mundësie dhe as nuk kanë arsyetuar mungesën e një iniciative të tillë.
124. Rrjedhimisht, autoritet publike, përfshirë gjykatat e rregullta, përtej qasjes skajshmërisht formale të aplikimit dhe interpretimit mekanik të ligjit, nuk kanë marrë parasysh të gjitha rrethanat që ngërthen rasti dhe pasojat e rënda për parashtruesin e kërkesës, në kundërshtim me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së përkitazi me interpretimin e nenit 8 të KEDNJ-së, duke rezultuar kështu në një situatë në të cilin të drejtat kushtetuese dhe ato të garantuara me KEDNJ për parashtruesin e kërkesës, janë thjeshtë të drejta “*teorike dhe iluzore*” dhe jo të drejta “*praktike dhe efektive*”, siç kërkon Kushtetuta, KEDNJ dhe praktika gjyqësore e GJEDNJ-së, por edhe vetë ajo e kësaj Gjykate. (Shih, në këtë kontekst, rastet e GJEDNJ-së, *Nada kundër Zvicrës*, Aktgjykim i 12 shtatorit 2012, paragrafi 182; *Emonet dhe të tjerët kundër Zvicrës*, Aktgjykim i 13 dhjetorit 2007, paragrafi 86; dhe *Artico kundër Italisë*, Aktgjykim i 13 majit 1980, paragrafi 33).
125. Për pasojë, Gjykata konsideron se qasja skajshmërisht formale e Agjencisë së Regjistrimit Civil dhe gjykatave të rregullta, në interpretimin dhe aplikimin e dispozitave përkatëse të Ligjit për Gjendjen Civile dhe Udhëzimit Administrativ, në rrethanat komplekse dhe të veçanta të rastit konkret, pa konsideratë për efektet juridike që do të prodhonin vendimet e tyre përkitazi me statusin civil të bashkëshortes dhe të birit të të ndjerit I.F., ka pamundësuar realizimin “*praktik dhe efektiv*” të të drejtave dhe lirive themelore të garantuara me Kushtetutë të

parashtruesit të kërkesës. Një qasje e tillë bie ndesh me detyrimin e autoriteteve publike në kuadër të nenit 8 të KEDNJ-së për të pasur “*kujdesin e duhur*” që të drejtat që ndërlidhen me jetën private, duhet të respektohen si përmes detyrimeve negative apo të vetëpërbajtjes së autoriteteve publike, po ashtu edhe përmes detyrimeve pozitive. Në të dy rastet, ndërmarrja e veprimeve duhet të jetë e justifikuar dhe proporcionale në rrethanat individuale të rastit. (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Płoski kundër Polonisë*, Aktgjykim i 12 nëntorit 2002paragrafët 35-39; dhe *Nada kundër Zvicrës*, cituar më lart, paragrafi 182).

126. Prandaj dhe bazuar në sqarimet e mësipërme, Gjykata thekson se në rrethanat e rastit konkret, refuzimi i kërkesës së parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e të birit të ndjerë në RTHV, nuk reflekton ekuilibrin e drejtë në mes interesave konkurruese të individit dhe komunitetit në tërësi. Përkundër faktit që autoritet publike nuk kanë “*ndërhyrë*” në të drejtat e parashtruesit të kërkesës për jetë private, të njëjtat, nga këndvështrimi i detyrimeve pozitive, kanë dështuar të ndërmarrin veprimet e nevojshme për të siguruar respektimin efektiv të të drejtave të parashtruesit të kërkesës për jetë private. Më saktësisht, procedurat e ndjekura të sistemit administrativ e gjyqësor, nuk kanë rezultuar në realizimin e të drejtës së parashtruesit të kërkesës për respektimin e jetës së tij private, siç është e garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së. Përkundrazi, të njëjtat kanë rezultuar në të drejtat thjeshtë “*teorike dhe iluzore*” për parashtruesin e kërkesës, përkundër faktit që në rrethanat e rastit (i) pretendimet e parashtruesit të kërkesës janë të një natyre shumë serioze dhe ndërlidhen me “*aspektet thelbësore*” të jetës private; ndërsa (ii) kërkesa e parashtruesit të kërkesës është e një natyre “*të ngushtë dhe të saktë*” dhe barra, përkatësisht detyrimi i shtetit në realizimin e kësaj kërkesë, nuk është joproporcionale.
127. Prandaj dhe përfundimisht, Gjykata konstaton se refuzimi i autoriteteve publike për të regjistruar të ndjerin I.F. në RTHV, në rrethanat e rastit konkret, nuk ngërthen një ekuilibër të drejtë midis interesit privat e publik, duke rezultuar kështu në shkeljen e të drejtave të parashtruesit të kërkesës të garantuara përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së. (Shih, përkundër dallimit në rrethanat faktike të rastit, vlerësimin e ngjashëm të GJEDNJ-së në rastin *Dickson kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafi 85; dhe *Gaskin kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafi 49). Për pasojë, Gjykata gjithashtu konkludon që autoritetet publike, përfshirë gjykatat e rregullta, kanë dështuar t'i zbatojnë detyrimet e tyre pozitive për t'i siguruar parashtruesit të kërkesës të drejtat për jetën e tij private duke rezultuar në shkelje të nenit 8 të KEDNJ-së. (Shih, përkundër dallimit në rrethanat faktike të rastit, vlerësimin e ngjashëm të GJEDNJ-së në rastin, *R. R. kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 214).
128. Bazuar në sqarimin e mësipërm, Gjykata duhet të konstatojë se Aktgjykimi [ARJ.UZVP.nr.67/2017] i 22 dhjetorit 2017 i Gjykatës Supreme në lidhje me Aktgjykimin [AA.nr.333/2017] e 20 tetorit 2017 të Gjykatës së Apelit, Aktgjykimin [A.nr.1185/2014] e 5 qershorit 2017 të Gjykatës Themelore dhe Vendimin [Nr.30/2014] e 24 qershorit 2014 dhe [Nr.86/013] të 18 nëntorit 2013 të Agjencisë së Regjistrimit Civil dhe atë të Komunës së Prishtinës [nr.01-203-194645] të 16 tetorit 2013, janë nxjerrë në shkelje të të drejtave dhe lirive

themelore të parashtruesit të kërkesës të garantuara me paragrafin 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së.

129. Në dritën e këtij konstatimi, Gjykata në vijim gjithashtu do të shqyrtojë përputhshmërinë me nenin 54 të Kushtetutës dhe nenin 13 të KEDNJ-në të vendimeve të kontestuara. Për këtë qëllim, Gjykata do të shtjellojë parimet e përgjithshme që burojnë nga praktika gjyqësore e Gjykatës dhe e GJEDNJ-së përkitazi me nenet e lartcekura dhe do t'i aplikojë të njëjtat në rrethanat e rastit konkret.

II. Parimet e përgjithshme përkitazi me të drejtat për mbrojtje gjyqësore të të drejtave dhe të drejtën për zgjidhje efektive dhe aplikimi i tyre në rrethanat e rastit konkret

Parime e Përgjithshme

130. Për aq sa është relevante për rrethanat e rastit konkret, Gjykata thekson që neni 54 i Kushtetutës, përbëhet nga dy rregulla por të cilat duhet lexuar së bashku dhe në ndërvarësi me njëra-tjetrën. Rregulli i parë është i përgjithshëm dhe thekson se “*çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me këtë Kushtetutë ose me ligj.*” Në parim, ky rregull nënkupton që mbrojtja gjyqësore është e drejtë e garantuar për secilin individ, fizik apo juridik, të cilit mund t'i jetë “*shkelur*” një e drejtë ekzistuese e garantuar me Kushtetutë, KEDNJ ose me ligj apo mund t'i jetë “*mohuar*” e drejta për të fituar apo për të gëzuar ndonjë të drejtë të garantuar me të njëjtat. Rregulli i dytë i këtij neni flet dhe garanton të drejtën për “*mjete efektive ligjore*” në rastet kur konstatohet se një e drejtë e mbrojtur me Kushtetutë apo me ligj është shkelur. (Shih, ndër të tjera, rastin e Gjykatës, KI48/18, parashtrues *Arban Abrashi dhe Lidhja Demokratike e Kosovës*, Aktgjykim i 23 janarit 2019, paragrafi 195).
131. Neni 54 i Kushtetutës gjithashtu plotësohet dhe duhet të lexohet ngushtë dhe në lidhshmëri me nenin 13 (E drejta për zgjidhje efektive) të KEDNJ-së, si dhe me praktikën përkatëse gjyqësore të Gjykatës dhe të GJEDNJ-së. Neni 13 i KEDNJ-së garanton të drejtën për një “*zgjidhje efektive*” në rast të shkeljes së të drejtave të garantuara me KEDNJ nga një autoritet publik. (Shih, ndër tjerash, rastin e Gjykatës, parashtrues *Arban Abrashi dhe Lidhja Demokratike e Kosovës*, cituar më lart, paragrafi 197).
132. Rrjedhimisht, në parim dhe në tërësinë e tyre, neni 54 i Kushtetutës për mbrojtjen gjyqësore të të drejtave dhe neni 13 i KEDNJ-së për të drejtën për zgjidhje efektive, garantojnë: (i) të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose të mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me Kushtetutë ose me ligj; (ii) të drejtën në mjete efektive ligjore nëse konstatohet se një e drejtë është shkelur; dhe (iii) të drejtën për një zgjidhje efektive në nivel kombëtar nëse është shkelur një e drejtë e garantuar me KEDNJ. (Shih, ndër tjerash, rastin e Gjykatës, parashtrues *Arban Abrashi dhe Lidhja Demokratike e Kosovës*, cituar më lart, paragrafi 198).
133. Bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, në parim, qëllimi i nenit 13 të KEDNJ-së është të ofrojë një mjet juridik përmes të cilit individët mund të

arrijnë një zgjidhje efektive për shkeljet e të drejtave të tyre të garantuara përmes KEDNJ-së në nivelin vendor, përpara se të vihet në lëvizje makineria e ankesave para GJEDNJ-së. (Shih, ndër të tjera, rastin e GJEDNJ-së, *Kudla kundër Polonisë*, Aktgjykim i 26 tetorit 2000, paragrafi 152). Në të kundërtën, mungesa e ekzistencës së mjeteve juridike përkatëse, do të dobësonte dhe do t'i bënte iluzore garancitë e nenit 13 të KEDNJ-së, ndërsa kjo e fundit, siç është theksuar tashmë, nuk synon të garantojë të drejta “teorike ose iluzore”, por të drejta që janë “praktike dhe efektive”. (Shih, ndër të tjera, rastin e GJEDNJ, *Scordino kundër Italisë* (nr. 1), Aktgjykim i 29 marsit 2006, paragrafi 192).

134. Për më tepër, dhe për aq sa është relevante për rrethanat e rastit konkret, kjo praktikë gjyqësore lidhur me interpretimin e nenit 13 të KEDNJ-së, thekson se kur një individ ka një pretendim “*të argumentueshëm*” se është viktimë e një shkeljeje të të drejtave të përcaktuara nga KEDNJ, ai/ajo duhet të ketë një mjet juridik përpara një “*autoriteti kombëtar*”, dhe i cili i mundëson vendosjen mbi thelbin e pretendimit përkatës por dhe, nëse është e përshtatshme, të i mundëson realizimin e korrigjimit të duhur.
135. Gjykata vëren se përkitazi me nocionin e “*argumentueshmërisë*”, GJEDNJ nuk ka formuluar një përkufizim të saktë. Megjithatë, ajo ka theksuar se “*kur një individ ka një pretendim të argumentueshëm se është viktimë e shkeljes së të drejtave të përcaktuara në KEDNJ, ai/ajo duhet të ketë një mjet juridik përpara një autoriteti kombëtar për të dyja, që të vendoset mbi pretendimin e tij/saj dhe nëse është e përshtatshme të arrij korrigjimin e duhur*”. (Shih, ndër të tjera, GJEDNJ, *Leander kundër Suedisë*, Aktgjykim i 26 marsit 1987, paragrafi 77). Ajo gjithashtu ka shtuar se nëse kërkesa është “*e argumentueshme*”, duhet të përcaktohet në dritën e fakteve të veçanta dhe të natyrës së çështjes juridike ose çështjeve të ngritura në secilin rast të veçantë. (Shih, ndër të tjera, rastet e GJEDNJ-së, *Boyle dhe Rice kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 27 prillit 1988, paragrafi 55; dhe *Plattform "Arzte für das Leben" kundër Austrisë*, Aktgjykim i 21 qershorit 1988, paragrafi 27). Në parim, kur “*argumentueshmëria*” e një anese mbi meritat nuk është në diskutim, GJEDNJ e konstaton nenin 13 të aplikueshëm në rrethanat e atij rasti. (Shih rastet e GJEDNJ-së, *Vilvarajah dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 30 tetorit 1991, paragrafi 121; dhe *Chahal kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 15 nëntorit 1996, paragrafi 147). GJEDNJ ka theksuar megjithatë, se neni 13 i KEDNJ-së, nuk mund të interpretohet që kërkon një mjet juridik në të drejtën vendore për sa i përket secilës anese të supozuar që një individ mund të ketë, pa marrë parasysh se sa jomeritore mund të jetë anesa përkatëse: anesa/prendimi në çdo rast duhet të jetë “*e argumentueshme*” për sa i përket KEDNJ-së. (Shih, mes tjerash, rastet e GJEDNJ-së, *Boyle dhe Rice kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafi 52; dhe *Maurice kundër Francës*, Aktgjykim i 6 tetorit 2005, paragrafi 106).
136. Gjykata gjithashtu thekson se bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, neni 13 i KEDNJ-së nuk ka ekzistencë të pavarur; ai thjesht plotëson dispozitat e tjera thelbësore të KEDNJ-së dhe protokolleve të saj. (Shih, në këtë kontekst, rastin e GJEDNJ-së, *Zavoloka kundër Letonisë*, Aktgjykim i 7 korrikut 2009, paragrafi 35 (a)). Ky nen mund të zbatohet vetëm në kombinim me, ose në dritën e, një ose më shumë neneve të tjera të KEDNJ-së ose protokolleve përkatëse, për të cilat është pretenduar një shkelje. Sidoqoftë, neni 13 i KEDNJ-së mund të dalë

në pah edhe pa u shkelur një dispozitë tjetër e KEDNJ-së. (Shih, ndër të tjera, rastin e GJEDNJ-së, *Klass dhe të tjerët kundër Gjermanisë*, Aktgjykim i 6 shtatorit 1978, paragrafi 64). Si pasojë, nuk mund të jetë parakusht për zbatimin e nenit 13 të KEDNJ-së, fakti që një e drejtë tjetër të jetë shkelur. Kësisoj, edhe nëse GJEDNJ nuk ka konstatuar shkelje të një dispozite, ankesa mund të mbetet “*e argumentueshme*” për qëllimet e nenit 13 të KEDNJ-së. (Shih rastet e GJEDNJ-së, *Valsamis kundër Greqisë*, Aktgjykim i 18 dhjetorit 1996, paragrafi 47; dhe *Ratushna kundër Ukrainës*, Aktgjykim i 2 dhjetorit 2010, paragrafi 85).

137. Për sa i përket ndërlidhjes së nenit 13 me nenin 8 të KEDNJ-së, e që është e rëndësishme për rrethanat e rastit konkret, Gjykata vëren se GJEDNJ ka gjetur shkelje ose jo të nenit 13 në lidhje me ose në dritën e nenit 8 të KEDNJ-së në raste të ndryshme. Në të gjitha këto raste ishte theksuar se një mjet efektiv juridik në kontekst të rasteve që ngërthejnë pretendime përkitazi me nenin 8 të KEDNJ-së, nënkupton që autoritetet përkatëse duhet të shqyrtojnë ekuilibrin/balancën në mes të interesave të individit dhe detyrimet të shtetit. (Shih, ndër tjerash, rastin e GJEDNJ-së, *Gorlov dhe të Tjerët kundër Rusisë*, Aktgjykim i 2 korrikut 2019, paragrafi 108).
138. Për shembull, Gjykata vëren se GJEDNJ kishte konstatuar shkelje të nenit 8 dhe 13 të KEDNJ-së, ndër të tjera, në të gjitha rastet në vijim: *Gorlov dhe të Tjerët kundër Rusisë*, cituar më lart; *B.A.C kundër Greqisë*, Aktgjykim i 13 tetorit 2016; *Keegan kundër Mretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 18 korrikut 2006; *Reiner kundër Bulgarisë*, Aktgjykim i 23 majit 2006; dhe *T.P dhe K.M kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 10 majit 2001. Shkelja e nenit 8 të KEDNJ-së, në disa raste ishte konstatuar nga këndvështrimi i detyrimeve negative të shtetit, ndërsa në disa të tjera, nga këndvështrimi i detyrimeve pozitive të shtetit. Duke marrë parasysh shkeljen e nenit 8 të KEDNJ-së në këto raste, GJEDNJ kishte konstatuar edhe shkelje të nenit 13 të KEDNJ-së. Kjo e fundit, në të gjitha këto raste ishte arsyetuar përmes argumenteve vijuese: (i) marrë parasysh konstatimin e shkeljes përkitazi me nenin 8 të KEDNJ-së, GJEDNJ kishte konstatuar se parashtruesit përkatës kishin një pretendim të “*argumentueshëm*” para saj përkitazi me nenin 13 të KEDNJ-së; (ii) arsyetimet e Aktgjykimeve përkatëse kishin theksuar se e drejta për zgjidhje efektive e garantuar përmes nenit 13 të KEDNJ-së, kërkon që pretendimet e parashtruesve të shqyrtohen në thelbin e përmbajtës së tyre dhe duke marrë parasysh që rastet përkatëse nuk kishin shqyrtuar ekuilibrin apo balancën e nevojshme në mes të interesit të parashtruesve përkatës dhe detyrimeve të shtetit, kishin konstatuar se mjetet juridike në nivel vendor nuk ishin efektive, dhe rrjedhimisht ishte shkelur neni 13 i KEDNJ-së; dhe (iii) në raste të caktuara, gjithashtu kishte vënë theks në analizën skajshmërisht formale dhe të kufizuar të gjykatave vendore dhe anashkalimin e veçorive të rastit, duke konstatuar për pasojë se nuk ishin përmbushur kriteret e nenit 13 të KEDNJ-së.

Aplikimi i parimeve të përgjithshme në rrethanat e rastit konkret

139. Bazuar në parimet e përgjithshme të lartcekura, Gjykata në vijim duhet të vlerësoj nëse në rrethanat e rastit konkret, parashtruesi i kërkesës ka një pretendim të “*argumentueshëm*” para Gjykatës përkitazi me nenin 54 të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 të KEDNJ-së; dhe nëse ky është rasti, Gjykata duhet të vlerësojë, nëse parashtruesi i kërkesës ka patur në dispozicion mjete

juridike të cilat i kanë mundësuar “*zbatimin e substancës së të drejtave të Konventës...*”. (Shih, rastin e GJEDNJ-së *Keegan kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafi 41 dhe referencat e përdorura aty).

140. Në këtë kontekst dhe fillimisht, Gjykata thekson se duke marrë parasysh konstatimin e shkeljes së paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së në rrethanat e rastit konkret, pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkelje të nenit 54 të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 të KEDNJ-së, janë qartësisht “*të argumentueshme*”. (Shih, rastet e GJEDNJ-së, *Gorlov dhe të Tjerët kundër Rusisë*, cituar më lart, paragrafi 104; dhe *Keegan kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafi 41; shih gjithashtu rastin e Gjykatës, nr. KI193/18, me parashtrues *Agron Vula*, Aktgjykim i 22 prillit 2020, paragrafi 130). Prandaj, në vijim, duhet të vlerësohet nëse mjetet juridike në dispozicionin e parashtruesit të kërkesës, i kanë mundësuar të njëjtit shqyrtimin e thelbit të përmbajtjes së pretendimeve dhe kërkesave të tij.
141. Në këtë kuptim, Gjykata rikujton se ajo tashmë ka konstatuar se refuzimi i kërkesës së parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e të birit të tij të ndjerë në RTHV nga autoritetet publike, është bërë në shkelje të të drejtës së tij për jetë private të garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së. Gjithashtu, Gjykata tashmë ka konstatuar se autoritetet publike, përfshirë gjykatat e rregullta, në adresimin e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës kanë pasur një qasje skajshmërisht formale të interpretimit dhe aplikimit të ligjit, dhe nuk kanë adresuar thelbin e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës dhe veçoritë e rastit të tij, duke rezultuar kështu në pamundësi për realizmin e korigjimit të nevojshëm për respektimin e të drejtave të tij për jetë private, dhe se rezultati i procedurave para të njëjtave autoritete publike, në tërësinë e tyre, ka rezultuar në të drejta vetëm “*teorike ose iluzore*”, jo “*praktike dhe efektive*” për parashtruesin e kërkesës, në kundërshtim me Kushtetutën dhe KEDNJ-në.
142. Për më tepër, dhe në kundërshtim me kërkesat e nenit 8 dhe 13 të KEDNJ-së, Agjencia e Regjistrimit Civil dhe gjykatat e rregullta, përpos që nuk kanë trajtuar thelbin e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, ato as nuk kanë shtjelluar ekuilibrin apo balancën e duhur në mes interesave konkurruese, dhe as çështje që ndërlidhen me veçoritë e rastit konkret dhe arsyeshmërinë dhe proporcionalitetin e refuzimit të kërkesës së parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e të birit të tij të ndjerë në RTHV.
143. Gjykata në këtë aspekt rithekson se qasja skajshmërisht formale e interpretimit dhe e aplikimit të ligjit dhe shqyrtimi i kufizuar i kërkesave të parashtruesve përkatës, duke anashkaluar thelbin dhe përmbajtjen e pretendimeve të një parashtruesi përkatës, në mungesë të çfarëdo përpjekje për të gjetur ekuilibrin apo balancën e duhur në mes interesave konkurruese, përtej shkeljes së nenit 8 të KEDNJ-së, duke pamundësuar korigjimin e duhur po ashtu rezulton edhe në shkeljen e nenit 13 të KEDNJ-së bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së. (Shih, përkundër dallimeve në rrethanat faktike të rastit, konstatimin dhe arsyeshmërinë e njëjtë të GJEDNJ-së, ndër tjerash, në rastin, *Reiner kundër Bullgarisë*, cituar më lart, paragrafët 141, 142 dhe 143)

144. Në rrethana të tilla, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, Gjykata duhet të konstatojë se parashtruesi i kërkesës nuk kishte në dispozicion mjete efektive juridike për të korrigjuar shkeljet e të drejtës së tij për jetë private të garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së. Prandaj, për arsyet e sqaruara në këtë Aktgjykim, Gjykata duhet gjithashtu të konstatojë se në rrethanat e rastit konkret, ka pasur edhe shkelje të nenit 54 të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 të KEDNJ-së. (Shih, përkundër dallimeve në rrethanat faktike të rastit, konstatimin dhe arsyeshmërinë e njëjtë të GJEDNJ-së, ndër tjerash, në rastin *Keegan dhe të Tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, cituar më lart, paragrafët 42 dhe 43).

Përfundime

145. Gjykata ka konstatuar se Aktgjykimi [ARJ.UZVP.nr. 67/2017] i 22 dhjetorit 2017 i Gjykatës Supreme në lidhje me Aktgjykimin [AA.nr.333/2017] e 20 tetorit 2017 të Gjykatës së Apelit, Aktgjykimin [A.nr.1185/2014] e 5 qershorit 2017 të Gjykatës Themelore dhe Vendimin [Nr.30/2014] e 24 qershorit 2014 e Vendimin [Nr.86/013] e 18 nëntorit 2013 të Agjencisë së Regjistrimit Civil e atë të Komunës së Prishtinës [nr.01-203-194645] të 16 tetorit 2013, janë nxjerrë në kundërshtim me paragrafin 1 të nenin 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së dhe nenin 54 të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 të KEDNJ-së.
146. Për të arritur në konstatimin e lartcekur, Gjykata fillimisht ka sqaruar se rrethanat e rastit konkret, përkatësisht refuzimi i autoriteteve publike për të regjistruar të birin e vdekur të parashtruesit të kërkesës në RTHV, ngërthejnë çështje që ndërlidhen me të drejtën në jetë private të parashtruesit të kërkesës dhe të drejtën e tij për mbrojtje gjyqësore të të drejtave dhe zgjidhje efektive, siç janë garantuar me nenet 36 e 54 të Kushtetutës dhe 8 e 13 të KEDNJ-së, respektivisht. Në këtë kontekst dhe përgjatë shqyrtimit të këtij rasti, Gjykata ka shtjelluar parimet e përgjithshme që burojnë nga praktika gjyqësore e Gjykatës dhe e GJEDNJ-së përkitazi me nenet e lartcekura dhe më pas ka aplikuar të njëjtat në rrethanat e rastit konkret.
147. Përkitazi më çështjet që ndërlidhen me të drejtën në jetë private, Gjykata, duke aplikuar praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së për aq sa është relevante për rrethanat e rastit, ndër tjerash, ka sqaruar (i) detyrimet e shtetit për mbrojtjen e jetës private siç është e garantuar me Kushtetutë dhe KEDNJ; (ii) dallimin në mes detyrimeve negative dhe pozitive të shtetit përkitazi me mbrojtjen e kësaj të drejte; (iii) faktin se në rrethanat e rastit konkret, shteti jo detyrimisht ka “ndërrhyrë” në të drejtat e parashtruesit të kërkesës, por ka dështuar të veprojë për të mbrojtur të njëjtat, duke rezultuar për pasojë në vlerësimin e rrethanave të këtij rasti nga këndvështrimi i detyrimeve pozitive të shtetit; (iv) se detyrimet pozitive të shtetit, ndër tjerash, kërkojnë që autoritetet publike të shqyrtojnë veçoritë e një rasti dhe të ndërmarrin masa për të siguruar mbrojtjen efektive të të drejtave për jetë private, ose përmes sigurimit të një kornize ligjore që mbron të drejtat e individëve ose përmes përcaktimit e zbatimit të masave të veçanta të përshtatshme për rrethanat e një rasti; dhe (v) se në raste të tilla, autoritetet publike, janë të detyruara të shqyrtojnë ekuilibrin apo balancën më mes interesave të individit, përfshirë natyrën e pretendimeve dhe nëse të njëjtat ndërlidhen me “aspekte thelbësore” të jetës private dhe detyrimeve të shtetit, përfshirë nëse të njëjtat ndërlidhen me detyrime “të ngushta dhe të sakta” apo

“të gjera dhe të papërcaktueshme” dhe barrën e mundshme që ato ia imponojnë shtetit.

148. Ndërsa përkitazi me çështjet që ndërlidhen me të drejtën për mbrojtje gjyqësore të të drejtave dhe zgjidhje efektive, Gjykata, duke aplikuar praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së për aq sa është relevante për rrethanat e rastit, ndër tjerash, ka sqaruar (i) se këto të drejta nënkuptojnë ekzistencën e një mjeti juridik i cili shqyrton thelbin e përmbajtjes së kontestit, përkatësisht pretendimeve të një parashtruesi dhe mundëson korigjimin e duhur; (ii) nocionin e pretendimit “të argumentueshëm” për qëllime të nenit 54 të Kushtetutës dhe nenit 13 të KEDNJ-së; dhe (iii) faktin se në kontekst të pretendimeve për mbrojtje të të drejtës private, mjete juridik duhet të mundësojë shqyrtimin e thelbit të pretendimeve përkatëse, dhe vlerësimin e ekuilibrit në mes interesave konkurruese. Në të dyja rastet, është i rëndësishëm qëllimi i Kushtetutës dhe i KEDNJ-së, që të garantojnë të drejta “*praktike dhe efektive*” dhe jo “*teorike ose iluzore*”.
149. Në aplikimin e këtyre parimeve në rrethanat e rastit konkret, përkitazi me nenin 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së, Gjykata ka theksuar se autoritetet publike, përfshirë gjykatat e rregullta, përtej konstatimit se përkitazi me vdekjen e të birit të parashtruesit të kërkesës mungon raporti mjekësor që e konfirmon vdekjen e tij, konstatim ky që ka rezultuar në refuzimin e regjistrimit të birit të parashtruesit të kërkesës në RTHV, me pasojën serioze të lënies së pazgjidhur përfundimisht të statusit civil të bashkëshortes dhe të birit të mitur të të ndjerit, nuk kanë marrë parasysh faktin se (i) nuk është kontestuese se i biri i parashtruesit të kërkesës kishte vdekur; dhe (ii) një fakt të tillë e kishin konfirmuar edhe vet autoritetet publike të Republikës së Kosovës, përkatësisht Ambasada e Kosovës në Suedi, ku kishte ndodhur vdekja. Për më tepër, autoritetet publike, duke refuzuar kërkesën e parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e vdekjes së të birit të tij në RTHV, përkundër faktit që e njëjta vdekje nuk ishte kontestuese, (i) jo vetëm që kishin aplikuar në mënyrë skajshmërisht formale ligjin e aplikueshëm, duke mos konsideruar kështu, as mundësinë e bashkëpunimit juridik ndërkombëtar me shtetin Suedez dhe as mundësitë e dhëna përmes dispozitave të procedurës jokontestimore, por (ii) në kundërshtim me kërkesat kushtetuese dhe ato të KEDNJ-së, nuk kishin shqyrtuar ekuilibrin apo balancën në mes interesave konkurruese, përkatësisht thelbit dhe veçorive të pretendimeve të parashtruesit të kërkesës dhe detyrimeve të shtetit për mbrojtjen e të drejtës në jetë private.
150. Gjykata ka sqaruar se shqyrtimi i një ekuilibri të tillë, do të rezultonte në konstatimin se pretendimet dhe kërkesa e parashtruesit të kërkesës është “*e ngushtë dhe e qartë*” dhe nuk rezulton në detyrime joproporcionale për shtetin. Për më tepër që, përmes një refuzimi të tillë në mungesë të një raporti mjekësor, duke mos marrë parasysh asnjë nga rrethanat dhe veçoritë që ndërthun rasti konkret, vendimet e autoriteteve publike, kishin rezultuar në të drejta kushtetuese vetëm “*teorike dhe iluzore*” për parashtruesin e kërkesës dhe jo të drejta kushtetuese “*praktike dhe efektive*”, siç kërkohet me Kushtetutë dhe KEDNJ. Për pasojë, Gjykata konstatoi se procedurat e ndjekura të sistemit administrativ e gjyqësor në kundërshtim me detyrimet pozitive të shtetit, nuk kanë rezultuar në realizimin e të drejtës së parashtruesit të kërkesës për

respektimin e jetës së tij private, në kundërshtim me paragrafin 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së.

151. Ndërsa, përkitazi me nenin 54 të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 të KEDNJ-së, Gjykata theksoi se marrë parasysh konstatimin e mësipërm, pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkelje të nenit 54 të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 të KEDNJ-së, janë qartësisht “*të argumentueshme*”, siç është përcaktuar edhe përmes praktikës gjyqësore të Gjykatës dhe asaj të GJEDNJ-së. Më tej, Gjykata theksoi se në kundërshtim me kërkesat e neneve të lartcekura dhe praktikën relevante gjyqësore, mjetet juridike, në rrethanat e rastit konkret, nuk kishin rezultuar as në shqyrtimin e thelbit të përmbajtjes së pretendimeve të parashtruesit të kërkesës dhe as nuk kishin mundësuar korrigjimin e duhur. Gjykata ritheksoi se shqyrtimi i kufizuar dhe skajshmërisht formal i pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, në izolim prej veçorive të rastit dhe pasojave përkatëse, kishte rezultuar edhe në mungesë të mbrojtjes praktike dhe efektive të të drejtave gjyqësore dhe të asaj për zgjidhje efektive të parashtruesit të kërkesës, në kundërshtim me nenin 54 të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 të KEDNJ-së.
152. Rrjedhimisht, Gjykata ka gjetur se Aktgjykimet e lartcekura të gjykatave të rregullta dhe vendimet e lartcekura të Agjencisë së Regjistrimit Civil dhe Komunës së Prishtinës, nuk janë në përputhshmëri me të drejtat dhe liritë themelore të parashtruesit të kërkesës të garantuara përmes paragrafit 1 të nenit 36 të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 të KEDNJ-së dhe nenit 54 të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 të KEDNJ-së, dhe rrjedhimisht të njëjtat duhet të shpallen të pavlefshme. Gjykata gjithashtu përmes këtij Aktgjykimi e urdhëroi Agjencinë e Regjistrimit Civil, që deri më 30 tetor 2020, ta regjistrojë vdekjen e I.F., përkatësisht të birit të parashtruesit të kërkesës, në Regjistrin Themeltar të të Vdekurve.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenet 113.7 dhe 116.1 të Kushtetutës, nenet 47 dhe 48 të Ligjit dhe rregullat 59 (1), 64 (2) dhe 66 të Rregullores së punës, më 22 korrik 2020, me shumicë,

VENDOS

- I. TË DEKLAROJË kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 36 [E Drejta e Privatësisë] të Kushtetutës në lidhje me nenin 8 (E drejta për respektimin e jetës private dhe familjare) të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut;
- III. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 (E Drejta për Zgjidhje Efektive) të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut;

IV. TË SHPALLË të pavlefshëm vendimet, si vijon:

- a) Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [ARJ.UZVP.nr. 67/2017] të 22 dhjetorit 2017;
- b) Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit [AA.nr.333/2017] të 20 tetorit 2017;
- c) Aktgjykimin e Gjykatës Themelore [A.nr.1185/2014] të 5 qershorit 2017;
- ç) Vendimet e Agjencisë së Regjistrimit Civil [Nr.30/2014] të 24 qershorit 2014 dhe [Nr.86/013] të 18 nëntorit 2013; dhe
- d) Vendimin e Sektorit të Gjendjes Civile të Komunës së Prishtinës [Nr. 01-203-194645] të 16 tetorit 2013;

V. TË URDHËROJË Agjencinë e Regjistrimit Civil të Ministrisë së Punëve të Brendshme dhe Sektorin e Gjendjes Civile të Komunës së Prishtinës që deri më 30 tetor 2020, ta regjistrojë vdekjen e I.F. në Regjistrin Themeltar të të Vdekurve;

VI. TË URDHËROJË Agjencinë e Regjistrimit Civil të Ministrisë së Punëve të Brendshme dhe Sektorin e Gjendjes Civile të Komunës së Prishtinës që ta njoftojë Gjykatën, në pajtim me rregullin 66 (4) të Rregullores së punës, për masat e ndërmarra për ta zbatuar Aktgjykimin e Gjykatës;

VII. TË MBETET fuqimisht e angazhuar në këtë çështje në pritje të pajtimit me këtë urdhër;

VIII. TË NJOFTOJË që ky Aktgjykim t'u komunikohet palëve;

IX. TË PUBLIKOJË këtë Aktgjykim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;

X. TË DEKLAROJË se ky Aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka-Nimani

Gresa Caka-Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi
Arta Rama-Hajrizi